

színház.net

DRÁMAMELLÉKLET 2015. június

MAGYAR ELEMÉR

EGY TALICSKA POGÁCSA

Abszurd komédia – két részben

Szereplők

ANYA

APA

FIÚ

SZOMSZÉDASSZONY

HAJLÉKTALAN

NAGYBÁCSI

RENDŐR 1

RENDŐR 2

NAGYPAPA

IDEGEN

DOKTOR

Közrendőrök, halottszállítók

Színhely: lepusztult külvárosi kertés családi ház, késő ősszel.

I.

Anya, természetes, elhízott, középkorú asszony, a konyhában a gáztűzhely körül forgolódik, bebenéz a sütőbe, közben a helyiség közepén lévő ovális asztalon három személyre megerít.

Az asztal mellett ülnek a kerek tolószékes Nagypapa – kefehajú, angol bajszos, tokás, pocakos, nagydarab öregúr, hálóingben, fején baseballsapka – és a veje, a vékonydongájú, tüdőbajos kinézetű, gyűrött arcú, borostás Apa, koszos, olajfoltos kertésznadrágban.

Repülőgépfelerősödő, majd elhalkuló hangját halljuk.

NAGYPAPA – *Hosszasan, fuldokolva, krákogva nevet.*

APA – *Faarccal, értetlenül. Neki meg hova?...*

NAGYPAPA – *Legyint. Na, csapjuk be vöm-uram! Röviditalt isznak kis metszett-üveg kristálypoharakból. Koccintanak, lehajtják.*

APA – *Cuppant, elfintorodik, köhécsel. Van ereje!*

NAGYPAPA – *Ő is krákog, köhög. Van, hogy verné bele azt a búbánatos, retkes...*

ANYA – *Oldalba böki. Papuska, hogy beszél megint? Legalább az ebédig bírják ki, hogy nem rúgnak be! Kiveszi a sütőből a pogácsát, fonott kosárkába rakja, és az asztalra teszi.*

APA – *Ez nem kölnivíz! A szeszfőzde éjjeliőrétől szereztem, két lyukas radiátorért.*

NAGYPAPA – *Felveszi az üveget, beleszagol. Pazar az illata!*

ANYA – *Érzem. Ki is szellőztetek kicsit. Kinéz a konyhaablakon. Vendégek, apus!*

APA – *Aki háttal ül az ablaknak. Nem a kölök? Legalább ilyenkor hazatolhatná a képét!*

ANYA – *Idegenek. Nagypapához. Papuska, maga hívta őket?*

NAGYPAPA – *Hívta a rosseb!*

Csöngetnek. Anya nyit ajtót.

RENDŐR1 – *Középkorú, kövérkés, kopasz férfi, kopott farmernadrágban, fekete dzsekiben.*

Fiatalabb társával, Rendőr 2-vel belép a konyhába, fürkészően körülnéznek. Jó napot!

Felmutatja az igazolványát. Rendőrség! Anyához. Ön az anyuka? A fiatalurat keressük!

ANYA – *Nincs itthon. Gyanakodva. Mégis mit akarnak tőle?*

RENDŐR1 – *Asszonyom, részletekről nem beszélhetünk.*

NAGYPAPA – Biztos urak, ma van a születésnapom, kapjanak be egy pohárával!

RENDŐR1 – Gratulálunk uram! Szolgálatban nem ihatunk.

NAGYPAPA – *Kacsint.* Oké, oké, nyugalmazott honvédezzredes vagyok, én már csak tudom, mi az, szolgálatban nem inni! Na, mindegy. Pusszantsuk be vőm-uram!

APA – Isten éltesse a papuskát! *Koccintanak.* Meg kedves mindnyájunkat. *Isznak, köhécselnek.*

ANYA – *A rendőröknek odakinálja a pogácsát.* Legalább ebből vegyenek! Friss, most sütöttem.

RENDŐR1 – *Elhárító mozdulatot tesz.* Kösz' asszonyom! Azt javaslom, a fiúka mielőbb keressen fel, a saját jól felfogott érdekében. Na, viszlát! Minden jót ezredes úr!

A rendőrök elmennek. A Nagypapa kemény mozdulatokkal vigyorogva tiszteleg.

ANYA – *Miközben az ételt kavargatja.* Mit akarhatnak ezek a gyerektől?

APA – Megyek, pössentek egyet! *A Nagypapához.* Magának sose kell? Hogy az Istenbe' bírja? *Sántikálva elvonul a vécére.*

ANYA – *Utána szól.* Apus, téged ennyire nem érdekel a fiad sorsa?

NAGYPAPA – Mit aggódsz lányom? Mindig görcsölsz valamiért! Biztos azért keresik, hogy lépjen be az állományba.

ANYA – *Nem díjazza a Nagypapa humorát.* De mégis, ha valami rossz társaságba került?

NAGYPAPA – A miénknél is rosszabba?

Ekkor érkezik haza a Fiú. Húsz év körüli fiatalember. Mindkét fülében fülhallgató a későbbi megjelenései során is.

FIÚ – Helló! Sziasztok! Puszi anyu. Cső tatus. Mi ez a buli?

ANYA – Papuskának ma van a születésnapja.

FIÚ – Ez király! Hányadik? Huszadik?

NAGYPAPA – Sokadik. Baszki, te a felét sem éred meg! Mikor lehet már kajálni? Bitangul megéheztem ettől a kis aperitifől.

ANYA – *A Fiúhoz.* Az előbb mentek el a rendőrök! Téged kerestek!

NAGYPAPA – Valami nyomozó, meg a samesze.

ANYA – Mibe keveredtél megint?

FIÚ – Semmibe, anya. Úgy nézek én ki? *A Nagypapa bólogat.*

Közben Apa visszatér a vécéről. A sliccét gombolgatja.

APA – Mégis, nem kéne bemenned, ezt tisztázni?

FIÚ – Mondtam már, nekem nincs mit tisztázni, fater!

NAGYPAPA – *Vigyorogva.* Csak akkor vállald, ha rád bizonyítják!

ANYA – Kész az ebéd! *A Fiúhoz.* Mókuska, csüccs te is!

Anya terítéket hoz a Fiúnak is, és a tálból szed mindenkinek.

II.

Évés közben Anya az üvegezett kredencből nagyméretű kristálypoharakat szed elő. A hűtőből műanyagdugós pezsgősüveget ad Apa kezébe, aki kibontja és tölt a poharakba. Koccintanak.

APA – Papuska, Isten éltesse!

ANYA – Kedves papuska, még sok-sok ilyen szép születésnapot, erőben, egészségben!

Istnak. Anya meg akarja puszilni a rokkant-kocsiban ülő öreget.

NAGYPAPA – Na, nem kell a smár! Úgyis nemsoká' megdöglök!

ANYA – De papuska!

APA – Azért nagy dolog ez. Ezt megérni. Mi biztosan nem fogjuk ebben az idegbeteg világban.

NAGYPAPA – *Morog.* Ti teszitek azzá... Azt ismeritek, két matróz barkóbázik. - Szőrös? -

Nem. - Akkor rum! *Röhög.*

APA – Akkor mi?

ANYA – *Nagypapához.* Megint leette magát! Moshatom ki újra.

NAGYPAPA – Ezt az ócska hálóinget? Amit egész véletlenül még nem happolt el a fiacskád!

Sorra tűnnek el a dolgaim!

FIÚ – Mit parázol, nem vagyok tolvaj! Vágod, tatus?

NAGYPAPA – *Kezdi belelovalni magát.* Az izéimet, a szar kitüntetéseimet sem találom! Hová lett az a díszdoboz is, a szekrényem tetejéről? Tegnap, amikor azokat a kurva plecsniket

fényesítettem, még ziher, hogy ott volt. De ha rájövök, ki tette, lepuffantom! *Előránt a hálóingéből egy pisztolyt, és az unokája orra előtt hadonászni kezd vele. A tökét szétduzzantom!*
A Fiú odébb tolja az arcától a fegyver csövét.

FIÚ – El ne süljön ez a csúzli!

ANYA – Megint beivott, terrorizál itt mindenkit. Inkább adna kis pénzt!

NAGYPAPA – Adna kis pénzt! Anyád is csak ezt tudta. Azt hitte, egy hadtápfőnök az tolvaj is!
Elteszi a pisztolyt, nagy fekete pénztárcát vesz elő. Na, mennyi kéne?

ANYA – Vagy harminc. A fűtés, a izé...a...

NAGYPAPA – *Nehézkes mozdulatokkal számolgatni kezdi a bankókat. Az a szemét bank is mindig átver!*

ANYA – Leszedhetem a tányérokat? *Választ sem várva összeszedi a tányérokat, és a mosogatóba teszi. Hozom a tortát!*

A Nagypapa cigarettát vesz a szájába.

APA – Maga meg mit csinál?

ANYA – Papuska, hányszor mondjam, itt ne bagózzon! Ha mindenáron füstölni akar, menjen a szobájába!

FIÚ – Aztán bekómázik, és felgyújtja az ágyát. Ahogy szokta.

NAGYPAPA – Ha fel akarom, akkor felgyújtom! A saját portámon azt csinállok, amit akarok! Ha az asztal közepére akarok szarni, akkor odaszarok. Úgyis nemsoká' megdöglök!

ANYA – Muszáj épp' most így beszélnie? *A pogácsás kosarat Nagypapa felé nyújtja. Inkább kóstolja meg! Most sütöttem. „Achilles” pogácsaporból. Büszkélkedve. Akciós, majdnem fél áron vettem.*

NAGYPAPA – *Ingerülten eltolja a kosarat. Egyre jobban begurul. Teszek a tetves akciós pogácsádra! Velük foglalkozzál! Ezzel a tápos rablócsemetével, meg az idióta férjeddél! Amikor a pénzem kell, akkor így drága papuska, meg úgy drága tatuska, aztán meg megloptok, nekem meg nem marad más, mint ez az ócska hálóing! Kiabálás közben szipákolva, szuszogva, az asztalra támaszkodva, a tolószékéből nehézkesen feltápáskodik, szájában a cigarettával. Az anyátok akciós Úristenit! Azt!...*

ANYA – *Próbálja visszatolni, kevés sikerrel. Még kiesik a székéből!*

FIÚ – Az öreg versenyzőt tutira mindjárt megüti a guta!

Apa otthagyja őket, s bicegve besiet a szülői szobába. Eközben figyelünk fel rá, hogy a tévé távirányítót is a kezében szorongatja, ami a későbbi történések során is többnyire nála van, mintha hozzáragadt volna. Leül egy fotelbe, és bekapcsolja a tévét. A képernyőt sem ekkor, sem később nem látjuk. Nagy lelkesedéssel valami csodaszert reklámoznak.

TV HANGJA – ...ezt az egyedülálló alakformálót, mellyel akár két mérettel karcsúbb lehet, és rekordidő alatt veszíthet a súlyából... Ezek a részecskék gyűjtik össze a test melegét és égetik el a zsírt. Villámgyorsan megváltoztathatom az alakomat. A biokerámia ötezer speciális nanorészecskéje összegyűjti a test energiáját, elégeti a zsírt, és ennek köszönhetően elindulhat a fogyás...

Egyszerre halljuk a tévé hangját és a kiáltozó Nagypapát.

NAGYPAPA – Naplopó banda! Siserehad! *Megint előkapja a pisztolyát, hadonászik. Hát ennek vége! Könyörtelenül kiirtom a here családomat! A gengszter unokámmal kezdem! Meginog, kiesik a tolokocsijából. A rohadt életbe!... Zuhanás közben magával rántja az asztalterítőt, minden szanaszét potyog. A baseballsapka is leesik a fejéről.*

FIÚ – Na, kezdődik. Én léptem!

Sietve eltávozik a házból. Anya próbálja a Nagypapát a földről felrángcigálni.

ANYA – *Pofozgatja. Papuska, papuska! Bekiabál Apának. Apus, elájult, hívd azonnal az orvost!*

Apa kiles az ajtón, lehalkítja a tévét, és tárcsáz a szobai vezetékes telefonon.

APA – Halló! Halló! Doktor úr, maga az? A papuska megint beizélt... rosszul lett... Nehogy a végén még meghaljon itt nekünk! Épp most, a születésnapján... Értem. Kösz. Viszlát! *Kikiabál. Azonnal itt lesz!*

ANYA – Gyere, addig vigyük be!

Apa kibiceg, és a Nagypapát becipelik a szobájába, berakják az ágyába.

NAGYPAPA – Hagyjatok már! A rohadt életbe, mit taperoltok?

Apa és Anya visszajönnek a konyhába.

III.

Nagypapa a szobájában köhög, krákol, harákol. Anya a konyhában próbál rendet rakni, söpröget, és a szétszóródott dolgokat pakolgatja vissza az asztalra. Nagypapa sapkáját is felteszi a fogasra. Apa nézi. Csöngetnek, Apa nyit ajtót. A Doktor lép be.

DOKTOR – Tiszteletem uram, kézcsókom, asszonyom! Hol a kedves beteg?

ANYA – *A koszos pogácsákat szedegeti össze a kőpadlóról, a törmelékek közül. Némelyiket megnézi, beletörölgeti a kötényébe, majd visszarakja a kosárába. Jó napot doktor úr! Bevittük, lefektettük.*

APA – A kedves beteg jobban van, már káromkodik is.

A Doktor bemegy a Nagypapa szobájába.

DOKTOR – Üdvözlöm ezredes úr! Gratulálok a születésnapjához! Megint füstölünk? *Kiveszi a Nagypapa szájából a cigarettát. Értse már meg, hogy nem lehet!*

NAGYPAPA – Mit képzelsz, csak úgy elrekvirálhatja a cigimet? Tudja maga, ki vagyok én?

DOKTOR – Maga aztán nehéz eset!

A Doktor és a Nagypapa „beszélgetése” közben Apa ismét besántikál a szobájukba tévén. Most is csak őt látjuk, a képernyőt nem. Felhangosítja.

TV HANGJA – ...legyen béke, szabadság és egyetértés! Munka, otthon, család, egészség és rend lesznek közös jövőnk tartóoszlopai. A nemzeti együttműködés rend...

APA focimeccsre kapcsol át.

NAGYPAPA – *Alamuszi módon könyörgőre vált. Doki, legalább egy slukkot, mégis csak ma van a születésnapom. Tudja hányadik? El se hinné! Erős köhögési roham fogja el. Újra kiabál. Hát mit képzelsz, ez lopás, nem is lopás, a kifosztás minősített esete, ez szintiszta rablás! Hát tűnés innen! Hátra arc! Lelépni! Pihenj, oszolj, szerelvényt igazíts!*

DOKTOR – Ezredes úr, felírok valami erősebb nyugtatót. Úgy látom, szüksége lesz rá.

IV.

TV HANGJA - *A szpiker továbbra is monoton hangon sorolja, kinél van a labda.*

Anya még mindig a konyhában próbálja a rendet helyreállítani. A Doktor kijön hozzá.

DOKTOR – Asszonyom, sajnos a leletei alapján fel kell készülni a legrosszabbakra. Áttétes. Csak a látszat kedvéért vitatkoztam vele. Már műteni sem lehet, nem javallott.

ANYA – Áttétes? Jaj, Istenem! Műteni sem, azt mondja?

APA – *Kikiabál.* Mi van? Miről szövegel a doktor?

DOKTOR – Sajnos, ez a diagnózis, ez a szomorú helyzet, asszonyom.

ANYA – *Sírós hangon.* Drága jó Szűz Máriám! *Odatartja a Doktornak a kosárkát. Teljesen hétköznapi modorban kérdezi.* Nem kér? Friss, az előbb sütöttem. *Ismét sírós hangra vált.*

Drága jó Istenkém! Biztos nincs semmi esély?

DOKTOR – *Kivesz egy süteményt, majszolni kezdi. Ingatja a fejét.* Hacsak csoda nem történik. *Valami hajszálfélét vesz ki a szájából.* Egészen kiváló ez a pogácsa! Az orvostudomány itt már teljességgel tehetetlen.

ANYA – *Nyújtja ismét a kosárkát.* Parancsoljon! Vegyen még! *Sírós hangon.* Ez rettenetes!

DOKTOR – *A pogácsára néz, szabadkozik.* Na, azért nem is annyira rossz ez! Mindannyian Isten kezében vagyunk asszonyom. Meg a kollégákéban.

APA – *Odabent kiabálva a tévének.* Hát ezt nagyon elszúrtatok faszikám!

ANYA – Tényleg azt állítja, hogy... Jaj Istenem, drága Szűz Máriám! Drága doktor úr, tényleg nincs segítség? Tegyen meg mindent! Kerül, amibe kerül!

APA – *Sántikálva kisiet a konyhába.* Mi az, hogy kerül, amibe kerül? *Kivesz egy pogácsát, beleharap, fintorog.* Mi csikorog ebben, köporból sütötted?

ANYA – *Hirtelen abbahagyja a sopánkodást, és tárgyilagos hangon megkérdezi.* Doktor úr, őszintén, mennyi lehet még neki?

DOKTOR – Néhány hónap, de akár egy évig is eltarthat! És az ilyen eszméletvesztések sajnos szaporodhatnak. Főleg, ha továbbra is így... *Mutatja, hogy iszik.* Azért felírtam neki megint kis fájdalomcsillapítót, meg egy erősebb nyugtatót. *Átadja a vényeket.*

ANYA – *Ismét rákezd a sírás-rívást* Édes jó Istenem! Drága Szűz Máriám! Azt mondja, nincs semmi segítség?

DOKTOR – *Ingatja a fejét.* Nos, nekem mennem is kell, kedves asszonyom, kedves uram! *A Nagypapa szobájából harákolás, köpés, káromkodás hallatszik.*

NAGYPAPA – Senkiháziak, azonnal adjátok vissza a kurva cigimet! Ez parancs!...

DOKTOR – *Elindul kifelé.* Na, minden jót!

NAGYPAPA – *Könyörgőre fogja.* Egy slukkot legalább! *Megint köhögve, krákogva, fuldokolni kezd.* Nemsoká' úgyis megdöglök!

ANYA – *Bekiabál.* Dehogyan dög... hal meg a papuska!

DOKTOR – *Az ajtóból.* Aranyos fazon. Kár lenne érte. Csak azt tudom javasolni, bízzunk Istenben! *Együttérzően bólogatnak mindannyian.* Ha bármi szükség lenne rám, azért csak szóljanak! *Any a borítékban pénzt csúsztat a Doktor zsebébe.* Hagyja csak! Nem várom én ezt el! – *mondja nem túl nagy meggyőződéssel, s elsiet.*

Még látjuk, amint távoztában a borítékba belepislant.

V.

APA – Mit mondott, mi baja?

ANYA – *Hangját lehalkítva.* Már műteni sem lehet.

APA – *Szintén suttogva.* Akkor mi a francért dugdosod neki a zsozsót?

ANYA – *Hallgatózik.* Pszt! Elaludt megint.

Bemennek a saját szobájukba, ahol a nyitott ajtón keresztül csak a helyiségnek azt a részét látjuk, ahol Anya egy széken ülve idegesen hozzákezd csipketerítőt horgolni, Apa pedig kisiet a vécére. A tévében még mindig a focimeccs megy, Anya nem néz oda, nem érdekli. Amikor Apa a sliccét gombolgatva visszajön, mérgesen kifakad.

APA – A nyavalyába, miért állították ki? Te is csak horgolsz örökké!... Hányadik terítő ez már? *Felugrik és gesztikulál a tévé felé.* Normális vagy, te baromarcú? *Anya összerezzzen.* Mit művel ez? *Lehiggadva visszaül.* Az előbb azon agyaltam odakint, miért nincs reklám a vécépapíron? Ott trónol az ember, kezében egy tök üres papírtekerccsel. Milyen örült luxus, anyus! Gondold csak el, mindenki szarik naponta legalább egyszer.

ANYA – *A horgolás közben oda sem figyelve, bólogat.* Legalább.

APA – A multi cégek biztos harapnának erre!

ANYA – Harapnának.

APA – Lehetne például a seggtörlőn úgy hirdetni egy vizelési nehézségek elleni szert: hahó tata, nagy a prosztata? Akadozik a pisa? Itt a csodakapszula! *Büszkén hozzáteszi.* Ezt momentán most találtam ki.

ANYA – Zseni vagy. De inkább arra vigyáznál, hogy ne pisáld le mindig az ülőkét! És légy szíves, a vacak meccsedről kapcsolj át, már tart az Izidóra szerelme! Na, igyekezz már!

Apa kényszeredetten átkapcsol egy másik csatornára, éppen reklám megy.

TV HANG – ...aminek a cicám egyszerűen nem tud ellenállni. Ilyen az új Whiskas szárazeledel májas töltött falatkákkal... Új Whiskas szárazeledel!... A macskák Whiskast vennének!

APA – *Lehalkítja a tévét.* Hát pedig felfoghatnád, hogy pont az a gond, hogy hiába ölnek bele rengeteg pénzt, ha az emberek épp akkor mennek ki a hűtőhöz, vagy a budiba. Szóval a totális reklám anyukám, a totális reklám, ez a jövő! Figyeld csak meg! Mindenütt nyomtatják, csak pont a legintimebb helyeken ott nem. Két trottyantás között olvashatnál a mosóporokról, amelyek a legmakacsabb szennyeződések is eltüntetik.

A szappanopera közben folytatódik.

ANYA – *Próbál a tévére figyelni.* Legyél már kicsit csendben! *A tévéből temetés jellegzetes hangjait halljuk.* Ebben állandóan temetnek valakit! *A férjéhez.* Fogadjunk, te tán még a temetőbe is hirdetések tennél! A kripták falán ránc elleni kenőcsöt, életelixírt ajánlgatnál?... A koporsót úgy hirdetnéd, egyet fizet, kettőt kap. *Ismét a tévére pillant.* Nézd, hogy meghízott ez a nő, nem lehet, hogy terhes?

APA – Aha. A sírkőfelirat meg az lehetne: én, Klein Mercedes meghaltam, de a Mercedes gépkocsi halhatatlan!... *Kis szünet után.* Ez az ötlet, a sírköveken hirdetni... nem is rossz. Ezt még átgondolom, ha lesz kis időm.

ANYA – Ha lesz kis időd.

APA – *Elmereng.* Ha ez a reklám-biznisz egyszer bejönne, tojnék én rá, hogy akciós-e a pezsgő! Abban fürödnénk anyus... És minden nap csinálhatnál egy talicska pogácsát.

ANYA – *Pillanatra abbahagyja a horgolást, megütközve.* Egy talicska pogácsát?...

APA – Édeset, sósat, töpörtyüset... És vennék neked horgológépet. Egy tucatot!

VI.

A Fiú hazaérkezik valahonnan, tesz-vesz a konyhában, benéz a hűtőszekrénybe, nassol valamit, majd átmegy a Nagypapa szobájába. A Nagypapa horkol.

FIÚ – Na mi a pálya öreg, túlélted a szülinapi zakózást? Gratula, első osztályú fejesugrás volt... Nincs valami piád? *A Nagypapa holmijai között keresgél, kotorászik, közben belekóstol az éjjeliszekrényen lévő italába.* Pfuj, de ótvar! Mi a nyavalya ez? Mi a szart iszol te?... Na, csá tatus! Megyek, én is ledölkök kicsit. De addig is légy jó fiú, és ne rosszalkodj!

Átmegy a saját szobájába.

VII.

A szappanoperának vége, Apa megint másik csatornára kapcsol. Parlamenti vita.

TV HANGJA – Felhívom a figyelmét arra, és kérem, hogy az órát igazítsák vissza az elejére! Felhívom a figyelmét arra, hogy vannak szabályok, amelyeket a házszabály rögzít, és ezeket mindenkinek be kell tartania, nekem is, önnek is. Vannak szabályok... vannak szabályok, amelyeket az általános európai kultúra...

Apa idegesen továbbkapcsol, ismét sportcsatornánál állapodik meg.

APA – Csak egyszer érteném meg ezt az idióta játékot is anyus! Ennyi jard, meg annyi jard. Kétmázsás négerek bukósisakban rohangásznak, és egymást fellökdösik. *Megtapogatja a derekát.* Én zihér, hogy belehalnék egy ilyen ütközésbe. Azok a hamburgerzabáló amcsik mit esznek ezen?

ANYA – A hangot vedd már lejjebb! Papuska föl ne ébredjen. Tényleg, hadd pihenje ki magát!

Bemegy a Nagypapához. Megint úgy hagyta! Nekem kell mindig eloltani! Csak azt nem értem, minek égeti, ha alszik? Mit gondol, ingyen van?... Hé papuska! Papuska! Jézus Máriám, meg sem mozdul! *Kikiabál.* Apus, gyere már, az istenfáját!

APA – Ne ijedez már, csak beszunyált! Túlél ez mindannyiunkat!

ANYA – Apus, ez nem alvás!

Apa is átmegy a Nagypapa szobájába.

APA – Basszus, én sem érzek semmit!

ANYA – Jézus Máriám, édes jó Istenkém! Ez nem lehet! Mintha nem is lélegezne!

APA – Várj, hozok egy tükröt! *A konyhán át sántikálva visszasiet a szobájukba, Egy pillanatra leragad a tévé előtt. Nézd már ezeket a kutyaütőket! Aztán észbe kap, leemeli a falitükröt, visszatér, és a Nagypapa feje elé tartja. Nem párásodik be!*

ANYA – *Sopánkodva.* Hát ez nem lehet, hogy a drága papuska éppen most... Hogy csak úgy...Éppen most... *Teljesen tárgyilagos hangon.* Apus, még azt a harminc ezret se kaptam meg, amit kértem tőle.

APA – Ezt jól elszúrtad! Hol tartja a pénzét?

ANYA – *Sírós hangon.* Édes Istenem! Ezt egyszerűen nem hiszem el! Drága boldogságos Szűz Máriám! Meghalt volna? *Tárgyilagos hangon.* Egy nagy fekete brifkóban. *Sopánkodva.* De szörnyű ez, Istenem! *Tárgyilagosan.* Abban van a bankkártyája is.

APA – *Áttapogatja a Nagypapát.* Nincs itt semmi!...

ANYA – *Sírósan.* Biztos meghalt? Egyszerűen nem tudom felfogni! *Tárgyilagosan.* Hová tehetted? *Megint sírós hangon.* Drága Szűz Máriám!

APA – Csak kellene valami dugesz pénzének is lenni valahol!

Kutatnak, kiforgatnak mindent.

ANYA – Ékszerai is voltak! *Sírósan.* Ez nem lehet igaz! *Tárgyilagosan.* Nem is kevés.

APA – Nézd csak, itt van valami! *Egy papírlapról lassan silabizálgatja a betűket.* Elég volt... Hogy mi?... Elég volt. Jelentem... be...befejeztem.

Anyá kikapja Apa kezéből a búcsúlevelet, és tovább olvassa.

ANYA – ...elég volt. Jelentem, befejeztem... Nem kérek engedélyt megdögleni senkitől! *Pityeregve folytatja.* Attól a pelenkás dokitól sem. Az egész világ bekaphatja. Megdöglött itt már mindenki rég! Egy, kettő, egy, kettő, baszik a festő... *Feljajdul.* Jézus Máriám!... *Szinte már sírva.* A raktár üres, szétlopták. Kísérleti patkányok voltunk... Kotonnyakú pojacák, bokorugró idióták, jakumók, sittes szarjankók egzecírozottak örökké. ... Egy, kettő, egy kettő, nem csak az egyik, mind a kettő... Hali, itthagynom ezt a pöcegödröt!

APA – Milyen gödröt?... Biztos' az ő keze írása?

ANYA – *Megtörten bólogat, a búcsúlevelet begyűri a kötényzsebébe.*

APA – Mit keverhetett ez az italába? Nagyon fura szaga van!

ANYA – Jézus Máriám! Egyszerűen még mindig nem tudom felfogni!

APA – Szóval öngyilkos lett, anyus?

ANYA – *Keresztet vet.* Édes Istenem, de hát ez borzasztó!

APA – *Közömbösen.* Borzasztó. Nem lehet, hogy az ágyában rejtette el a lóvét, meg a többi dolgait? Esetleg a szekrényében? *Folytatja a kutatást.*

ANYA – A szekrényt naponta átnézem, ott biztosan nincs.

APA – És a lepedője?

ANYA – *Ismét sopánkodásra vált.* Még mindig nem tudom elhinni! *Tárgyilagosan.* A lepedő! *Síránkozva.* Drága Jóistenkém! *Tárgyilagosan hangon.* Nézd meg ott is!

APA – Csak egy képes újság. Micsoda csöcsök!

ANYA – Pfuj, ilyen gusztustalanságokat nézegetett? Szegény már tényleg nagyon beteg lehetett! *Kiveszi Apa kezéből a pornóújságot, és lehajítja a Nagypapa mellé.* A szégyentelenek!

APA – *Egy másik összehajtogatott papírlapot mutat fel, bizakodó arccal.* Itt is van valami! *Hangosan elkezdi felolvasni, egyre inkább elakad a hangja.* Elismervény... Elismervény, amelyben alulírott... tanúsítom és elismerem, miszerint... tar... tartozom...

Anya kikapja a kezéből, és tovább olvassa. Közben visszajön a konyhába, Apa követi.

ANYA –... elismerem, miszerint tartozom barátomnak, egykori katonacimborámnak hetvenötezer euróval... Mi? Amennyiben az adósságom visszafizetése előtt elhaláloznék, akkor a házamra opciós jogot biztosítok az örököseimmel szemben... Opciós jog? Az micsoda apus?

APA – Valami olyasmi, hogy ez az akárki a papuska halála esetén a házat átíráthatja magára.

ANYA – Szentséges drága Szűz Máriám! Eladta a lakást is a fejünk fölül? Ez rettenetes apus!

APA – Rettenetes anyus! Öngyilkosság esetén az életbiztosítása sem érvényes. Mehetünk mi is a papuska után. Lehúzhatjuk a rolót!

ANYA – *Kis gondolkodás után.* Figyelj csak apus, el kéne titkolni, hogy meghalt, akkor minden maradhatna a régiben!

VIII.

Éles csöngetést hallunk.

SZOMSZÉDASSZONY HANGJA – *Bekiabál.* Csak én vagyok, aranyoskám!

APA – Ez is pont ilyenkor tolja ide a képét!

ANYA – Lefogadom, csak csipetnyi sóért jött megint, vagy pirospaprikáért. Ennek örökké a fűszerei fogynak el.

APA – Mit csináljunk a papuskával?

ANYA – Egyelőre dugd be az ágya alá!

Apa visszamegy a Nagypapa szobájába, Anya a Szomszédasszonyt beengedi.

SZOMSZÉDASSZONY – Szia, kedves szomszédasszony! Bocs' a zavargásért, kisegítenél kis porcukorral! Pár dekányi csupán. Mindig az fogy el, amire éppen szükség van! Tudod aranyoskám, az unokáim ma jönnek vendégségbe. Most vannak a fiamnál láthatáson. Kész csoda, hogy az az elvetemült, gonosz anyjuk egyáltalán elengedte őket! Mindent kitalál, csak, hogy ne jöhessenek még a környékemre sem. A múltkor azt fogta rám, pedofil vagyok! Egy pedofil nagymama, hallottál már ilyet? *Közben a Nagypapa szobája felé tekinget.* Hogy van a tatus? Nem mostanában van a születésnapja valamikor?

ANYA – Bizony, bizony, ma köszöntöttük! *A kosárkát az orra alá tartja.* Nem kérsz kis pogácsát? Épp' az imént sütöttem.

A Szomszédasszony kivesz egyet, beleharap. Odabent Apa beteszi Nagypapát az ágya alá.

SZOMSZÉDASSZONY – Benézhetnék hozzá egy pillanatra? *Mosolyogva.* Meghúznám a fülét én is.

ANYA – Benézni? *Közben odaadja a cukrot.* Hát... azt most inkább nem ajánlanám. Elhunyt... akarom mondani lehunyt a szemét. Lepihent.

SZOMSZÉDASSZONY – És a kedves férjed-urad?

ANYA – Bent ügyködik nála éppen. *Bekiabál.* Apjuk, told már ki a képed egy pillanatra, üdvözlöd a kedves szomszédasszonyt! *A Szomszédasszonyhoz.* Óóó...tudod a papuska asztali lámpáját bütyköli, bedöglött.

Apa kijön a konyhába, ám aggodalmaskodva visszatekinget a nyitott ajtón.

APA – Helló szomszédasszony!

SZOMSZÉDASSZONY – Jó napot! Sikerült bele életet lehelni?

APA – Hogy mit?

SZOMSZÉDASSZONY – Hallom, ma köszöntötték a tatát. Szeretnék neki gratulálni, miután felébred.

APA – Mi? Ja, igen, miután felébred. Elpilledt a nagy ünneplésben. Hullafáradt.

SZOMSZÉDASSZONY – *Ránéz a rokkant-kocsira. A tolószékét kint hagyta?*

ANYA – Nem kellett neki. A papuska nagyon följavult az utóbbi időben.

Ekkor botorkál be a konyhába a Fiú.

FIÚ – Mutter, kussoljatok már! Csak egy egész kicsit szerettem volna szunyálni! Ti meg itt nonstop veritek a tamtamot! És a tata? Amikor kaja közben tintásan kifigyelt a járgányából, és lestukkolta a padlót, mi lett vele? Nem látom az ágyában.

ANYA – Hogyhogy nincs az ágyában? *Magyarázkodni kezd.* Pedig az előbb még aludt, mint a bunda. Isten bizony. Lehet, hogy jár egyet ebéd után.

FIÚ – Jár? Ó? Normálisak vagytok?

A Szomszédasszony gyanakodva figyel a párbeszédet.

APA – Milyen jögon faggatózol itt, hát nem fogod fel, hogy elment kiszellőztetni a fejét! Mondd, te nem értesz a szóból? *Próbálja befelé lökdösní a szobába, a Fiú konokul nem hagyja magát, és láthatóan semmit sem ért.*

FIÚ – Itt már mindenki megbolondult, vagy én ittam túl sok kávéét?

APA – Igenis, levegőzni ment! Menj vissza, aludd ki magad!

ANYA – Megsegítette az Úr, sokat imádkoztam érte.

SZOMSZÉDASSZONY – *Egyre gyanakvóbban tekinget a Nagypapa szobája felé, és zavartan mondja.* Láttam, előbb a doktor is itt járt. Most meg már csak úgy jön-megy, egymagában.

ANYA – *Kissé erőszakosan:* Mondom, a Jóisten segített! Mint Jézus Lázárnak. Kelj fel és járj!

SZOMSZÉDASSZONY – *Még mindig zavartan.* Igen. Igen... Az Isten segíthetett. Végül is ez a dolga. Ahogy a biblia mondja, ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról, a mának elég a maga baja. Na, megyek, aranyoskám, mert még odaég a... ízé... a tortatészta. És az meg az én bajom. Na, szia, viszlát! *A porcukorral elmegy.*

IX.

FIÚ – *Amikor a Szomszédasszony hallótávolságon kívülre kerül, ingerülten kiabálni kezd.* Mi ez a rizsa anya, mit kamuztok itt össze-vissza? A tatus a rozzant mankóival max' a temetőbe tudna elsasszézni! Az öreglány megkajálta, de engem ne próbáljatok átverni! Mit csináltatok vele?

APA – *Csitttja.* Ne üvöltözz már, azt akarod, hogy lebukjunk mindannyian?

FIÚ – Mi van? Miféle lebukásról szövegelsz?

APA – A papuska meghalt. Konyec. Érted?

ANYA – Valami mérget ivott. *Sírósan.* Drága Szűzmáriám! Gyógyszert, vagy mit tudom én.

FIÚ – Mérget? És hol van most?

APA – Az ágya alatt.

A fiú besiet a Nagypapa szobájába. Kikiabál a konyhába.

FIÚ – Ti tényleg teljesen hülyék vagytok? Miért dugtátok be ide?

APA – Egyelőre nem akartuk, hogy bárki megtudja. Nagyon váratlanul jött ez az egész!

FIÚ – És tutira halott? Az Istenit! Nem lehet, hogy a doki cseszett el valamit? Selejt cuccot tolt be neki, vagy túllőtte. Én ahhoz a csókához hasmenéssel se fordulnék. *Visszajön a konyhába.*

ANYA – Nem a doktor a hibás! Búcsúlevelet is hagyott. Szörnyű, teljesen felfoghatatlan! De miért, de miért? Drága Szűz Máriám! Miért?

APA – Nagy szarba keveredtünk. A nyugdíjának annyi, a ház is oda, suttyomban eladta, és ugrott az életbiztosítása is

FIÚ – Valami csak maradt utána!

APA – Egyelőre semmit nem találtunk.

FIÚ – A dellát megnézhetjük! Ideadta a bankkártyáját!

APA – Mit beszélpsz?

FIÚ – Mondom! Rám bízta.

APA – Te senkiházi! Hallottuk, amikor körülötte kotorásztál. Lehet, hogy már akkor sem élt.

FIÚ – Hányszor mondjam, ő maga adta ide!

APA – Az az anyád jussa! Tán a pénzt is lehúztad már róla?

FIÚ – Nem tudom a kódját. Te képből vagy vele?

ANYA – Az apád akkor is elfelejtené, ha ismerné! Én viszont tudom, és akkor mi van?

FIÚ – Felezzünk! Nálam a kártya, nálad a jelszó.

ANYA – Szó sem lehet róla! Azonnal add vissza! *Próbálja a Fiútól elvenni, dulakodnak. Nem jár sikerrel. Apus, segíts már!*

APA – Te csirkefogó! *Neki akar ugrani a Fiúnak, a távirányítóval hadonászva, de aztán egy hirtelen mozdulat után feljajdul, megmerevedik, megtapogatja a derekát. Otthagyja őket, besántikál a szülői szobába, és onnan kikiabál. Ez szintiszta zsarolás! Egy ilyen hullarablóval kössünk kompromisszumot? Felhangosítja a tévét.*

TV HANGJA – ... felé irányította, majd néhány kilométerrel később ebben a parkolóban álltak meg. Ekkor S. Márk átült a volán mögé és egészen Domony-völgyig vezetett, ahol erre a szántóföldre kanyarodva megálltak, és a gyilkos feltehetően huszonhét késszúrással megölte itt a nőt, majd kilökte őt a kocsiból és elhajtott...

ANYA – Jaj Istenem, Mókuska, ne most civakodjunk már! Mikor ilyen nagy bajban vagyunk! Apáddal már ki is találtuk a megoldást.

FIÚ – És mi lenne az?

APA – *Lehalkítja a tévét és bentről kikiabál. Igen, kitaláltuk! Eltitkoljuk a halálát, hogy a nyugdíját felvehessük!*

FIÚ – Nem is rossz. De vele mi legyen? Itt nem maradhat!

ANYA – Hát elrejtjük!

FIÚ – Mégis hová? *Bekiabál az apjának. Fater, te voltál ülnök a bíróságon! Rakjuk a mélyhűtőbe? Vagy égessük el?*

APA – *Kisántikál a konyhába. Egy pofa a nejét, meg annak a szeretőjét a kazánjában eltűzelte. De a szomszédok a bűdös fekete füstre fölfigyeltek. Életfogytiglanit kapott.*

ANYA – Jézus Máriám!

FIÚ – Oldjuk fel sósavban!

APA – Eszednél vagy? Honnan vennénk több száz litert?

FIÚ – Hát akkor bőröndbe pakoljuk, és irány a folyó! A halak szépen bepuszilják.

APA – Egy nő a férjével pont’ ezt művelte, de nem jött be. Elég, ha csak az egyik lábujját kihalásszák valahol. Az elrejtés se nyerő. A lakatosmester a barátnőit, mint a befőtteket, olajshordókban szépen sorban besuvasztotta a pincéjébe. Csak nem tudta rendesen behegeszteni, és a hullaszag elárulta.

ANYA – Uram, atyám! *Hirtelen fellelkesedve.* Viszont betehetnétek a diófa mellé, a garázsalapba. Amit vagy öt éve ástál ki. *Szemrehányóan.* Azóta is úgy van.

APA – A garázsalapba?

ANYA – Rászórtok kis avart, tavasszal meg majd ráöntitek a betont.

FIÚ – És, ha keresni kezdik?

ANYA – Ki a búbánat keresné? *Sírósan.* Drága Szűz Máriám! Még mindig nem akarom elhinni, hogy meghalt! *Tárgyilagosan.* Senkije sincs rajtunk kívül.

FIÚ – Csak az öccse Ausztráliában.

APA – Ha él még egyáltalán.

ANYA – Hát nem szörnyű? Papuska, miért tetted ezt velünk? Miért?

FIÚ – Muter, ne kukorékolj már mindig! Idegesít.

APA – *A Szomszédasszony háza felé int.* Ennek az elfuserált Mata Harinak előbb–utóbb csak feltűnne a hiánya! Egy illető a sógorát bebetonozta a szerelőaknába. Azt hitték, külföldre ment. Aztán az a balfék a kocsmában elpofázta, hogy hová rejtette.

ANYA – Ezért sem szabadna annyit innod, apus!

APA – Mondhatnánk mi is, hogy elutazott! Fogta magát, és lelépett egy nővel.

FIÚ – Egy szilikonos maca idetipegett, és a már járnai sem tudó dagadt disznóba belezúgott, aztán éjjel elrepült vele a Kanári szigetekre!

ANYA – Hogy beszélsz szegény nagyapádról? És, ha azt állítanánk, hogy kórházba vagy valami intézetbe került?

FIÚ – Ez a spiné kinyomozná azt is.

ANYA – *Elgondolkodik.* És ha egy kaszkadőr vagy dublőr vagy minek hívják?

APA – Kicsoda?

ANYA – Keresni valakit, aki eljátszaná a nagypapát.

FIÚ – *Kis csend után, fellelkesülve.* Ismerek egy csövest, kiköpött tata! Szerintem két felesért elvállalná. Nem sík hülye, egyetemre is járt.

APA – Hol ez a pót-nagypapa?

FIÚ – Itt a kiserdőben.

APA – Biztos jó ötlet ez?

FIÚ – Muszáj kockáztatni. Dupla vagy semmi! *Visszaszól az ajtóból.* Megyek, előkerítem!

Nincs sok vari, vagy a fakocsmában piál, vagy a híd alatt koalázik.

APA – Hogy mit csinál?...

FIÚ – Fater, passzold ide a kulcsot, a te verdáddal megyek, oké?

Apa odadobja a jármű kulcsát a Fiúnak, aki elkapja.

APA – Lehetőleg ne törd össze megint! Ez nem a Dakar rali. *Miközben a Fiú elsiet, Apa fejéhez kap, utána kiabál.* De hát nincs is jogsid! Elvették, mikor százzal repesztettél a járdán.

ANYA – A sétálóutcában.

APA – Részegen.

X.

A Fiú elmenetele után a család éli a megszokott életét. Átmennék a saját lakrészükbe, Apa tévét néz, sportcsatornát. Anya horgol.

APA – Akkor egyelőre betesszük az alapba, a diófa mellé. Megyek, megnézem a helyet!

Kijön a konyhába, amikor csöngetnek. A konyhaablakon bevilágít a járőrautó villogó piros-kék fénye.

RENDŐR1 – *Odakintről.* Itthon vannak? Rendőrség!

ANYA – *Rémülten.* Úristen! Már csak ez hiányzott.

Apa berohan a Nagypapa szobájába, Anya pedig odamegy kinyitni az ajtót.

RENDŐR1 – Jó napot asszonyom! Bemehetnénk? *Választ sem várva belépnek a konyhába.*

ANYA – Maguknak is, nyomozó úr! Hát újra találkozunk?

RENDŐR1 – Még mindig a fiát keressük. Fogalmazhatnék úgy is, a dolog nem tűr halasztást.

ANYA – Sajnálom, még most sem jött haza! Mégis, miről van szó?

RENDŐR2 – Mégis, mikorra várható?

ANYA – Nem tudom, nem mondta.

RENDŐR1 – Addig is, kicsit körülnéznénk nála, ha nem bánja.

ANYA – *Bekiabál a Nagypapa szobájába.* Apus, a rendőrség megint! Szét akarnak nézni! A *rendőrökhöz.* Hát persze, jöjjenek csak, nincs semmi takargatni valónk! *Pogácsával kínálja őket.* Vegyenek belőle!

A rendőrök elhárító kézmozdulatot tesznek. Apa kilép a konyhába, homlokát törölgeti.

APA – Üdvözlöm magukat, nyomozófelügyelő úr! Mi a gond már megint?

RENDŐR1 – A gyerekekkel lenne kis beszédünk. Maga sem tudja, merre tartózkodik?

APA – *Kis szünet után.* Tán elment sétálni. A fejét kiszellőztetni.

RENDŐR1 – Ha megengedi, kicsit azért körülnéznénk nála!

APA – Hát jó, csak tessék! De biztosan van ilyen, izéjük, házkutatási engedélyük...

RENDŐR1 – Na nézd csak, mennyire járatos az ilyen jogi dolgokban! Amire maga hivatkozik jóember, azt a rendőrségi szolgálati szabályzat tényleg tartalmazza...

RENDŐR2 – *Bólogat.* A harminckettedik paragrafus... Kivételesen, úgynevezett halaszthatatlan nyomozati cselekmény esetén viszont mellőzhető az előzetes írásbeli parancs. Ötvenkettedik paragrafus bé pont.

APA – *Aggódva tekint a Nagypapa szobája felé.* Oké, elnézést felügyelő úr, már vissza is szívtam. Jöjjenek csak utánam, kövessenek!

Apa megy elől, a rendőrök őt követve átsétálnak a Fiú szobája felé. Menetközben Rendőr2 megbotlik egy a Nagypapa szobája előtti küszöb környékén árválkodó papucsban.

RENDŐR2 – Hoppá! Egy gazdátlan papucs. *Felemeli, megszemléli, megszagolja.*

APA – Apósé.

RENDŐR2 – Apósé? És a párja?

APA – Rég meghalt.... Kétoldali tüdőgyulladás. Ja, a papucsé? Nem is tudom, hová tehetette.

RENDŐR2 – *A papucsot akkurátusan visszateszi a padlóra, ugyanabba a pozícióba.* Nem tudja? Ez érdekes... *Közelebb megy, beles a Nagypapa szobájába.* Az ágynemű miért van úgy szétdobálva? *Behajolva szaglászik, elfintorodik.* És milyen rossz itt az ájer!

RENDŐR1 – *Ő is közelebb lép.* Mondhatni, orbitális hűgyszag van.

ANYA – Szoktunk nála szellőztetni, csak tudja most ez a születésnap... meg minden. Kissé nagyon összejöttek a dolgok.

RENDŐR2 – Gazdátlan papucs, rendetlen ágy, minden összeforgatva, áporodott levegő... Nekem itt valami bűzlik, főnök!

RENDŐR1 – *Heherészve.* Fiacskám, fiacskám, ne legyél ennyire gyanakvó! Addig kombinálsz, majd még valami hullát is találsz itt nekem... *Magyarázkodva.* Tudják, ez olyan foglalkozási ártalom. Na, menjük is, minden jót! *Elindul kifelé. Az ajtóból visszaszól.* Ha a fiúka mostanában mégis hazakeveredne, mondják meg, hogy saját érdekében mielőbb tegye tiszteletét nálunk.

A Rendőr2 még mindig gyanakszik, egy pillanatra ismét benéz a Nagypapa szobájába.

RENDŐR2 – Főnök, ott az ágy alatt van valami! *Beljebb lép, leguggol.* Egy hálóing!

Mindenki megdermed.

APA – *Ijedten.* Az is a nagypapáé.

RENDŐR2 – Oké, de ha jól látom, a nagypapa is benne van! Ott heverészget? Vagy mi a jó francot csinál az ágy alatt?

ANYA – *Kis csend után.* Rendőr úr! *Pisszegni kezd.* Nehogy felébressze! Alszik.

RENDŐR2 – *Kijön a konyhába, suttog.* Ott lent?

ANYA – *Ő is suttogva.* Külszolgálatban, veszélyesebb helyzetekben szokta meg. Olyan harctéri főbia. Néha mostanában is leköltözik még.

APA – A derekának még jót is tesz a kemény padló. Ugye, anyus?

RENDŐR1 – *Elgondolkodik. Ő is suttogni kezd.* Na, végül is nem az ezredes úrral meg a főbiáival van problémánk. Aludjon csak, ahol akar. Alkotmányos joga. A viszontlátásra!

Mennek kifelé, a szülők követik. A konyhakijáratnál Rendőr2 megtorpan.

RENDŐR2 – Főnök, a fénykép!

RENDŐR1 – Ja igen, ezt majdnem elfelejtettük! *Egy fotót vesz elő a zsebéből és megmutatja a szülőknek. Nem ismerős az illető egyén?*

ANYA – *Kezébe veszi, nézegeti. Ez most férfi vagy nő?*

RENDŐR2 – Itt mi kérdezzünk!... Egyébként ez jó kérdés!

ANYA – Ilyen maskarát biztosan nem ismerek.

APA – *Szintén megnézi. Fura figura, én sem láttam még soha. Föltűnt volna.*

RENDŐR1 – Lehet, hogy nem teljesen így nézett ki mindig. Hát azért gondolkodjanak rajta!

És, ha eszükbe jutna valami, feltétlenül szóljanak. *Átad egy névjegyet. Ezen a számon hívhatnak. Na, minden jót! Eltávoznak.*

XI.

A szülők visszamennek a szobájukba, Apa tévét néz, biliárdversenyt, Anya megint horgol.

Rövidesen megérkezik a Fiú a Hajléktalannal. A szülők kimennek elébük a konyhába. Az ápolatlan hosszú hajú, borostás férfiú egy egész sült csirkét eszik kézzel. A másik kezében két degeszre tömött nejlonzacskót szorongat.

HAJLÉKTALAN – *Miközben fogával letép egy darabot a csirkéből. Helló, helló! Hogy milyen lüke világ ez, nem? Ezt is egy kukában találtam. Még, hogy fogyasztói társadalom! Bele se kóstoltak a nagysasszonyék. Hogy kicsit már szagos? Ki nem szarja le! Amikor kifossuk, még szagosabb, nem igaz? Hehehe.*

APA – Na elég a szövegből! Tudod, miről van szó?

HAJLÉKTALAN – A fiuk szerint mögfogtam az Isten lábát. De most még csak ezét a rohadt csirkéét fogdosom. Egy csöppet viszont a sok beszédben mögszomjaztam. Nincs véletlenül valami nemösebb itókájuk asszonyoság? Ja, és voltaképpen miről is lönne szó? *A Fiú felé bök a csirkével. Valami szerepöt köllene eljátszani a kolléga úr szerint!*

FIÚ – Kollégád a halál!

ANYA – *Végigmustrálja. Hát kinézetre megjárna, Csak ez soványabb.*

APA – A nyavalyába, te tájszólásban beszélsz?

HAJLÉKTALAN – Tán újabban már az is tilos?

APA – Akit el kéne játszani, az nem így beszél.

HAJLÉKTALAN – Tudok én másként is, ha köll. Hogy köll?

APA – Rendesen. Nem ilyen őzve.

HAJLÉKTALAN – Má' mög is dumáltuk, őzés mellőzve. Mellezve.

ANYA – Hogy hívják magát, kedves uram?

HAJLÉKTALAN – Először is, nagyon szépen megkérem nagysád, ne magázzon, és ne kedvesezzen! És főleg, ne uramozzon! Utoljára egy bírónő magázott, meg uramozott, kaptam is tőle semmi perc alatt három évet kajakra. Hiába hajtogattam, hogy ez egy kapitális justizmord. Ami meg a nevemet illeti, elhagytam, vagy mit tudom én már mi lett vele. Mondják csak nyugodtan, hogy Csikkes! Ez ragadt rám, ezt már megszoktam.

APA – Na, jó, hagyjuk az elmélkedést, térjünk a tárgyra! Hány éves vagy te izé, Csikkeském?

HAJLÉKTALAN – Jelentöm... jelentem, hatvanhárom, dehogy is, komplett idióta vagyok, hát már hatvannégy... A kollé...a fiatalúr idefelé jövet már tájékoztatott, hogy nagyjából mi a virbli, mi lenne a harci feladat. Valami honvéd nagyfatert kéne helyettesíteni, aki állítólag komolyabb csatatereteket is megjárta. Jól mondom?

APA – Nagyjából! Fedél lesz a fejed felett, kapsz ételt, italt, cigarettát, ilyesmit.

HAJLÉKTALAN – Ól inkluzív ellátás? Részemről meg is egyeztünk, itt a kezem, nem disznóláb!

FIÚ – Pedig tutira úgy néz ki. Ha már az ólat emlegetted.

HAJLÉKTALAN – Velem jól járnak, nem is lehet vitás. Momentán kábé tizennyolc vállalatnál töltök be vezérigazgatói tisztséget. Lila Eksztázis kft, Nirvána Zrt...

APA – Fel ne sorold mindet!

HAJLÉKTALAN – Oké. A többire nem is nagyon emlékszem. Az ügyvédnél öt rugót kaptam minden cégátírásért. Kimerítő munka volt. Régebben egy vágóhídon is melóztam, futószalag mellett. Az volt a dolgom, hogy a csirkéknek a bal combját levágjam. Akkor köszöntünk el

egymástól, amikor az egyik hüvelykujjamat is lenyisszantottam, Belekerült a nyesedékbe, aztán a darálóba... Azóta nem kedvelem a parizert... Csak az a bal comb, csak azt tudnám feledni!

APA – És kéregetni szoktál?

HAJLÉKTALAN – *Legyint.* Ott is egyre nagyobb a konkurencia. Felhígult a szakma. Gubbasztanak ezek az életerős koldusok a templomlépcsőn, ahelyett hogy... *Nagyot harap a csirkéből.* Ahelyett, hogy lopni mennének... A filmszínészi pályával is kacérkodtam. Egyik legsikeresebb alakításom az volt, amikor bírósági teremőrt játszottam, és a szerepem szerint a főhősnőt kellett a tárgyalóteremből eltávolítanom. Olyan átéléssel csináltam, hogy vagy három helyen eltörtem a bordáját. Sajnos nem hívtak többet.

APA – Itt csonttörésre, ilyesmire remélem, nem lesz szükség. Na, Csikkes, te leszel a nejem apukája, a fiunknak a nagytatája, és nekem az apósom, s nem lesz más dolgod, csak, ha valaki érdeklődik, hogy szolgál a kedves egészséged, akkor azt hajtogatod, hogy köszönöd szépen.

ANYA – Itt a tolókcsci, ezzel kell közlekedned, a gerincsérved miatt, nem tudsz járni évek óta!

APA – Ezenkívül nem is lesz más dolgod, mint eljátszani, mintha tényleg családtag lennél.

HAJLÉKTALAN – Oké, oké, megpróbálok a feladattal megbirkózni!

APA – Mi az, hogy megpróbálsz?

HAJLÉKTALAN – Főnök úr, ne aggódjon, megbirkózom. De, mielőtt belépnék, kérek röpke félóracsát, elköszönni a lakótársaimtól.

FIÚ – A haveroknak toljad, hogy elutaztál, többet ne is keressenek.

HAJLÉKTALAN – Azt azért nem hiszem, hogy annyira hiányozni fogok nekik, hogy majd még keresnek is... Ja, és megkérdezhetném, mégis mi történt az igazi nagyfaterral?

APA – *Zavartan.* Anyus, mi is?...

ANYA – *Némi szünet után.* Megszökött egy nővel. Ugye apus?

APA – Elég nagy szégyen, nem könnyű beszélni róla. Erről neked is hallgatnod kell! Üzleti titok. Szóval megkörnyékezték, összeállt valami kis cafkával és meglépett. Nem bírt a vérével.

HAJLÉKTALAN – Értem. *Bólogat.* Egyszer egy ilyen kis cafka már engem is megkörnyékezhettek. Garantálom, én sem bírnék a véremmel. Irigylem az ezredes urat.

FIÚ – *A Nagypapa szobája felé tekintve.* Hát én nem annyira.

HAJLÉKTALAN – Remélem, nincs kutya a háznál? Ezek a dögök valami oknál fogva nem komálnak. Egyszer az egyik majdnem halálra mart. Ő a kerítés belső oldalán ugatott, én meg a kerítésen kívülről hecceltem őt. *Utánozza, ahogy a kutyával egymásra vicсорogtak.*

Idegességében megint őzésre vált. Aztán, ahogy möntünk, möntünk, hát egyszer csak vége lőtt a kerítésnek. Elfogyott. Ott álltunk szömtül szömbbe. Rögtön úgy a seggömbbe csimpaszkodott, azt hittem, nem élöm túl.

FIÚ – Remélem, nem kaptad meg a veszetztséget? Nálunk nincs kutya, csak a szomszédban egy korcs labrador. Egy öreg csajszi. Ő nem bánt senkit. Néha átszabadul, és odaszarik a diófánk alá, de ilyenkor pár farba rúgással megküldöm.

HAJLÉKTALAN – Az öreg csajt?

FIÚ – A kutyáját, te barom!

HAJLÉKTALAN – Na, tisztelt nagyérdemű rokonság, akkor hamarosan visszajövök! Addig is kérek engedélyt lelépni! *Tiszteleg, s kifelé indul. Néhány lépés után azonban visszafordul, s az asztalon hagyott kukázott csirkemaradékát magához veszi. A fenébe is, ezt meg majdnem itt hagytam! Ezúttal már valóban eltávozik.*

APA – *A Fiúhoz.* A hekusok megint érdeklődtek utánad, miért szaglásznek ezek ennyire körülöttem?

FIÚ – Lövésem sincs!

ANYA – Valami idétlen, elmosódott fotót is mutogattak. Tisztára, mintha egy férfi lett volna nőnek öltözve!

APA – Na, gyere fiam, besötétedett, vihetjük is az öreget!

XII.

Apa és a Fiú bemennek a Nagypapa holttestéért.

ANYA – *Utánuk kiabál.* De ne már abban a ronda hálóingében! Szegény legalább ennyit megérdemel! Adjátok rá a szmokingját!

FIÚ – A hálóinge úgyis kell majd a pót-nagyfaternak! *Lehúzza a testről a hálóinget, ráadja a szekrényből elővett szmokingot.* De a gyűrűjéért kár volna, anya! Legalább húszgrammos.

ANYA – Szegénynek a jegygyűrűje volt! Még azt is elszednéd?

FIÚ – Őszintén, minek az már neki? A francba, bedagadt! Hozok egy kést, lenyisszantom.

ANYA – Még csak az kéne! Mi vagy te, hullarabló tényleg?

FIÚ – Neki már tutira nem fáj! Ez meg legalább huszonötezer okosban.

ANYA – *Szintén bemegy a Nagypapa szobájába. Szégyelld magad!*

Megszólal egy mobiltelefon. A csengőhang a Klapka induló.

APA – A papuskáé! Hol a francban van?

FIÚ – *A bilijére mutat. Ott szól! Ne vedd fel! Nem tudhatjuk ki az.*

ANYA – És ha valami fontos hívás?

A telefon folyamatosan cseng. Apa kihozza a telefont Anyához a konyhába. A Fiú is követi.

APA – Na mi legyen? Felvegyem? *Bátortalanul, bizonytalanul bölintanak. Oké. Lenyomja a gombot. Halló! Halló! Mi? Igen?... Ó, hát maga az? Hű, micsoda meglepetés! Igen?... Igen?... Értem! Nagyon örülök! Odasúgja Anyának. A papuska öccse! Igen!... Azt mondja, most érkezett egyenesen Ausztráliából, jó lenne, ha kimennénk elébe a reptérre. A telefonba. Nem, a papuskát nem tudom adni, ő most durmol. Mi?... Mondom, szunyál! Szu-nyál! Kis ebéd utáni szieszta! Igen! Szi-esz-ta!... Lepihent! Szlípíng! Ez a szokása! Igen!... Alszik! Anyához. Az igazak álmát alussza... Hogy kerül ide az öreg kontinensre csak úgy hipp-hopp?... Bólogat, majd a többiekhez. Azt mondja, élőben majd mindent megmagyaráz. Bocsásson meg, egy pillanat!...Anyához. Mi van? Mit lökdösöl?*

ANYA – Add már egy percre! *A telefonba. Csók, drága bácsikám! Várjuk sok szeretettel! Hát igen... Igen, bizony, húsz éve... Oké, akkor nemsoká! Várjuk! A fiunk majd kimegy... persze. Naná, ez csak természetes. Addig is puszi, puszi... Kinyomja a készüléket. Lehet, hogy mégis szerencsénk van? A bácsika borzasztó gazdag. Jól menő rovarirtó cége van odakint, vagy valami ilyesmi.*

FIÚ – Az öreg jampec beállítana egy valag lovettával...

APA – Anyus, akkor aztán tojónánk rá, hogy akciós-e a pezsgő! És süthetnéd a pogácsát talicskaszámra!...

ANYA – *Pillanatra ő is beleéli magát. Csinálnék édeset, sósat...*

APA – Töpörtyüset!... Csak hát akkor most mi legyen? Idejön, meglátja ezt a lepusztult ürgét, kiszúrja egyből, hogy nem a testvére.

FIÚ – Toltuk mindenkinek, hogy a tata jól van, él és virul. És most ismerjük be, hogy itt dekkolt egész idő alatt az ágya alatt kipurcanva?

APA – Most már mindegy. Hárman állítjuk majd, hogy ő a nagypapa.

FIÚ – Szerintem sem lesz gáz, de a tatust most már tényleg tüntessük el!

Apa és a Fiú a rokkantkocsival visszamennek a Nagypapa szobájába, és ráteszik a Nagypapát, majd a konyhán át kitolják a kertbe. A szomszéd kutya vadul ugatni kezd.

FIÚ HANGJA – *Erélyesen suttogva.* Kuss legyen, mert kinyírlak! *A kutya elhallgat.*

XIII.

Alighogy az üres tolókokcsival visszatérnek a konyhába, megérkezik a Hajléktalan is.

HAJLÉKTALAN – *A nejlonszatyrokat és a csirke maradványát még mindig a kezében szorongatja. Miután belép, összecsapja a bokáját, és szalutál. Jó estét minden kedves rokonnak, szolgálattételre jelentkezem!*

APA – Kezdsnek nem rossz. Az öreg is pont ilyen katonás ember volt szegény... *Észbe kap.* Illetve hát az most is.

ANYA – *Végigmustrálja.* Kéne fazonigazítás jócskán! Apuskának kefehaja volt, illetve van. És a szakállad is... Na, ülj ide! *Székre ülteti, s ollót fog a kezébe. Szorgoskodása következtében a Hajléktalan majdnem olyan lesz kinézetre is, mint a Nagypapa, csak soványabb.*

APA – Anyus, ez bűdös, mint a görény!

HAJLÉKTALAN – *Reménykedve.* És a tata?

APA – Mint valami mobil szeszfőzde. De ebben nem kell föltétlenül utánozni. Inni ihatsz, meg bagózhatsz is, de csak, ha vendég érkezik. Olyankor káromkodnod is kell majd.

HAJLÉKTALAN – *Hát akkor, hogy mielőbb beletanuljak, gyakoroljunk kicsit! Hátradől, keresztbe teszi a lábát.* Abba a jó bárcás anyjába, skót-whisky szeretnék sok jégkockával! És, bassza meg, valami frankóbb szivarkát is hozzám vágthatnátok!

APA – Hé, állítsd le magad! Látom, ez jól megy. Ja, és a papuska gyakran mesélt a katonaélményeiről. Te voltál katona?

HAJLÉKTALAN – Nem köllöttem nekik. De katonaélményekkel szolgálhatok. Egyszer maga a helyőrségi parancsnok pofozott föl személyesen, amikor a laktanya előtt elaludtam a járdán.

APA – Hogy tudd, az események nagyon felgyorsultak, a nagypapa testvére, vagyis a te öcséd, most érkezett meg, egyenesen Ausztráliából. Legutóbb húsz éve járt itt, akkor látta a bátyját, vagyis hát téged, élőben utoljára. És ennek is pont most jutott eszébe ideténferegni! Már a reptéren van. Rövidesen kiderül, mennyire hiteles az alakításod!

HAJLÉKTALAN – A hitelességhez kéne egy-két korty, kedves lányom!

APA – Nem kell a ripacskodás! A nejem csak addig a lányod, ha valaki itt van. Egyébként pedig nagyságos asszony. Érthető?

FIÚ – *A Nagypapa szobájából kihozza a hálóinget, és odaadja a Hajléktalannak. Húzd magadra, rajta is ez a cucc volt mindig! Én meg elpörkölok a nagybratyesz elé. Fater, a kulcsot!*

APA – *Odadobja neki. De vigyázz, nehogy összetörd megint! Ez nem a Dakar rali. Utána kiált. De hát nincs is jogsid! Elvették! Amikor százzal repesztettél a járdán.*

HAJLÉKTALAN – Egyszer hajnalban én is arra ébredtem a sétálóutcában, hogy valami részeg, elmebeteg ficsúr száguldozik ott ész nélkül. *Közben a hálóinget felhúzza a ruhájára.*

ANYA – *Végigméri. Apus, ez jóval soványabb! Még normális pocakja sincs.*

APA – *Megoldjuk! A konyhakredencről egy cipót átad a hajléktalannak. Dugd a hálóingbe! A Hajléktalan benyomkodja.*

ANYA – Apus, próbáld néhány családi dologra kioktatni, addig én gyorsan összeütök valamit! A nagybácsi kedvencét.

HAJLÉKTALAN – Mi a kedvence, kedves lányom, illetve nagyságos asszonyom?

ANYA – Tenger gyümölcsei, majonézes burgonyával.

HAJLÉKTALAN – Milyen gyümölcsök? Nem értettem tisztán.

ANYA – Tenger gyümölcsei. Ezt szerettétek mindketten.

HAJLÉKTALAN – Ilyesmi nem volt a megállapodásunkban! Mondjuk inkább milánói makaróni füstölt hússal, sajttal... *Nagyot nyel, elmereng. Vagy nem lehetne egy jól kisütött*

marhafelsál hagymás krumplival, áfonyaszósszal? Egy ötcsillagos szálloda kirakatában láttam róla szép színes fotókat. Akárcsak valódi lett volna...

ANYA – Még te válogatsz? És a bűdös csirkédet tüntesd már el innen!

A Hajléktalan a csirkemaradékot bedugja a hálóingbe, a cipó mellé.

APA – *A Hajléktalanhoz.* Szóval, hogy a legfontosabbakkal tisztában legyél, a nagypapa, vagyis te, sosem voltál egy leányalom. Az öcsikédet gyakran megruháztad, egyszer, valami nőügyből kifolyólag, úgy fültövön csaptad egy biliárddáköval, hogy jó darabig dadogott is. Szóval nem igazán kedveltétek egymást. Te katonai pályára kerültél, őbelőle meg pap lett, de egy hölgyike miatt kiugrott az egyház kötelékéből. Véletlenül a sekrestye pénze is nála maradt.

ANYA – Hasonlóak voltak, vagyis voltatok a nők fejének elcsavarásában.

HAJLÉKTALAN – Én még egy nő fejét sem csavartam le... vagyis el.

APA – Utoljára vagy húsz éve járt nálunk, azóta nagy ritkán telefonon tartottuk a kapcsolatot.

ANYA – Amikor legutóbb itt volt, kis híján akkor is egymásnak ugrottatok.

HAJLÉKTALAN – A bunyó nem az erősségem. Az élettársam egy áldott teremtés, csak amikor ideges, olyankor mindig megver... Sajnos ő állandóan ideges. Emiatt kezdtem el jobban inni is. És végül emiatt hurcolkodtam ki az erdőbe.

ANYA – Nem lehet, hogy pont fordítva történt? Hogy nem azért iszol örökké, mert mindig vert, hanem azért vert örökké, mert mindig iszol? Na, jó, hagyjuk! Remélem emlékezni is fogsz majd valamire abból, amiket most itt a bácsikáról, meg a családról az uram fölvázolt?

HAJLÉKTALAN – Hogyne nagysád! Majd fél évet lehúztam a jogi egyetemen. Még a tenger gyümölcseit sem felejtettem el, majonézes krumplival. Latinul is tudok pár fontos jogi szakkifejezést. Például, in vino veritas.

ANYA – *Miközben a tűzhely körül tesz-vesz, az Apához.* Szerintem a nagybácsi nem fogja elhinni, hogy ez a lepukkant a bátyja. Régebben is nehéz volt becsapni, inkább ő vert át másokat. De már mit is tehetnénk?

HAJLÉKTALAN – *Bólogat.* Ez már irreverzibilis folyamat, asszonyom.

APA – Mit motyogsz?

ANYA – Ha valamiben nem vagy biztos, játszd a szenilis hülyét. Ha meg valamit nem értesz, beszélj olyasmiket, hogy lárifári, sóhajtozzál, hogy milyen jó is volt fiatalnak lenni.

HAJLÉKTALAN – Dehogyan volt jó.

ANYA – Vagy mormogjál értelmetlenül, összefüggéstelen szavakat. Legfeljebb azt hiszi, szélütött vagy.

APA – Csináljunk próbát! Jó? Én leszek az ausztrál nagybácsi. Mindjárt megérkezem hozzánk. Te pedig ülj be a tolokocsiba! *A Hajléktalan betelepedik a kocsiba. Apa a szobájukból kihoz két üres bőröndöt, kimegy az udvarra, majd kezében a bőröndökkel besántikál. Úgy tesz, mintha a kofferek nagyon nehezek lennének. Helló! Én go messzi Ausztrália. Ledobja a koffereket, s mutatja a kezével. Én go repülő. Repcsi! Roadshow!*

HAJLÉKTALAN – Helló öcsikém! *Felugrik, és átöleli Apát. Közben a hálóingéből a kenyér kiesik a kövezetre* Örülök, hogy látlak. Háu du jo du?

APA – Ostoba, elfelejtetted, hogy nem tudsz járni?

HAJLÉKTALAN – Sorry! Ha rossz a főpróba, jó lesz az előadás.

Visszaül. A cipót a padlón felejtí. Az agresszív csöngetés meglepetésszerűen éri őket.

APA – Már is itt vannak? Nem léteznek!

A konyha ablakán át bevilágít a rendőrautó villogó piros-kék fénye.

ANYA – Kinéz. Jézus Máriám, a rendőrség megint!

HAJLÉKTALAN – *Rémülten.* Mi? Eddig szó sem volt ilyesmiről! Ezt a strapás munkakört csak pluszjuttatásokkal tudom vállalni. Veszélyességi pótlékkal, minimum valami védőitallal.

ANYA – *Idegesen.* Azonnal telepedj a tolószékbe! *A fogasról lerántja a baseballsapkát és odanyújtja. Ezt húzd szemedbe, és tégy úgy, mintha szundítanál. Ja és a pocakod! Felveszi a cipót a padlóról, és azt is odaadja a Hajléktalannak.*

A Hajléktalan felteszi a sapkát, és visszagyömöszöli a kenyeret is a hálóingébe, Apa pedig ajtót nyit. Belép a két civil ruhás rendőr.

RENDŐR1 – Jó napot! Remélem, végre már itthon találjuk a fiatalurat!

APA – Esküszöm, biztos úr, halál komolyan megígérte, hogy bemegy magukhoz.

RENDŐR1 – De nem jött!

APA – Mit mondjunk neki, mégis miért keresik?

RENDŐR1 – Rossz vége lesz ennek.

RENDŐR2 – *Fenyegetően megemeli a hangját.* Abszolút rossz.

RENDŐR1 – Ajánlom, amint hazajön, azonnal hívjon fel bennünket! Vagy kénytelenek leszünk őt letartóztatni. *Az apához.* De ezt magának nem is nagyon kell magyaráznom.

ANYA – Letartóztatni? Jézus Máriám!

RENDŐR1 – *Ránéz az „alvóra”.* Az ezredes úr meg beszunyált! Nem kényelmetlen neki ez a pozitúra, miért nem viszik be az ágyába?

RENDŐR2 – Vagy az ágya alá.

APA – Csak olyan kis vacsora előtti szudikálás! Tudják, az ő korában ez előfordul.

A Hajléktalan szolidan horkolni kezd. A Rendőr2 előre hajolva megpróbál az arcába nézni, közben csóválja a fejét.

RENDŐR2 – Érdekes! A frizurája más volt. És mintha kövérebb is lett volna.

A Hajléktalan egyre lejjebb csúszik a tolokocsiban, hogy az arcát még kevésbé lehessen látni.

ANYA – A szülinapi ünneplés eléggé megviselte.

APA – Megkínálhatom önöket valamivel? Vagy még mindig nincs vége a siktának?

RENDŐR1 – Uram, jól tudja, ilyenkor nem lehet! Na, most akkor mi legyen a fiúval?

ANYA – Rendes gyerek, nem szokott elcsavarogni.

RENDŐR1 – Oké, akkor megvárjuk! Jó lenne már lezárni ezt a témát.

Leül egy székre, Rendőr2 is követi, eközben belebotlik az Apa által otthagyt üres bőröndökbe. Azokat akkurátusan eredeti helyükre felállítja, és ő is leül.

RENDŐR2 – Valaki utazni készül? És tök üres bőröndökkel? Főnök, ez abszolút érdekes!

RENDŐR1 – Fiam, már megint túlkombinálod! Utazni alkotmányos jog. Akár üres kofferekkel is. *Előveszi az általa már korábban felmutatott fotót.* Hölgyem, megtekintenék még egyszer?

Hátha közben eszükbe jutott valami. Nem emlékezteti valakire? Esetleg valamelyik rokonukra?

ANYA – Már mondtam, ezer százalék, hogy ezt az egyént sose láttam. *Nagyon idegesen.* Jól értettem, maguk most itt akarnak maradni? Nem kérnek kis pogácsát?

Rendőr1 tagadólag int.

APA – Kedves felügyelő úr, semmiképpen nem akarjuk a drága idejüket rabolni! Biztosan rengeteg fontos intézni való teendőjük van. Mindenféle elvetemült bűnözők hajkurászása, meg ehhez hasonlók... Ígérem, amint a fiunk megjön, személyesen viszem be magukhoz.

A Hajléktalan egyre inkább feszeng a kényelmetlen pozitúrában, alvást tettetve fel-felhorkan.

ANYA – Igaza van a felügyelő úrnak, toldd már be a szobájába apus, hadd pihenjen kicsit! Itt csak zavarjuk szegényt a hangoskodásunkkal!

Apa elindul befelé a tolókcocsival, közben megszólal Rendőr1 rádiója. Torz hang hallatszik.

RÁDIÓHANG – Itt Központ hetes, itt Központ hetes, minden egységnek! Minden egységnek! Terroristaveszély! Gyanús csomag a repülőtér női vécéjében! Azonnal vonuljanak a helyszínre, ott megkapják a további eligazítást! Vétel vége!

A rendőrök kisietnek. Odakint felbőg a rendőrautó motorja.

VÉGE AZ ELSŐ RÉSZNEK

MÁSODIK RÉSZ

XIV.

Anya, Apa és a Hajléktalan a konyhában tartózkodnak. A Hajléktalan kikászálódik a tolókcocsiból.

HAJLÉKTALAN – Főnök úr, most viszont baromira ránk férne valami szíverősítő!

APA – Szerintem is! *Előveszi az üveget és kispoharakat a kredencből, tölt mindkettőjüknek. Az üveget visszateszi a helyére.* Na, gallér mögé papuska, illetve Csikkés barátom!

HAJLÉKTALAN – Egészségödre kedves vóm-uram neköd is! Ha mögengedöd, hogy így szólítsalak.

APA – Nem engedöm mög! Látod, majdnem kiment a fejemből! A nagypapa tegezett minket, mi meg magáztuk őt. Ez eddig oké. De te nem vagy a nagypapa. Ezért, ha nincs itt senki, akkor te magázol, és mi tegezünk. Értve vagyok?

Isznak, Anya nézelődik kifelé az ablakon. Felkiált.

ANYA – Megjöttek apus! *A Hajléktalanhoz.* Tudod ugye, mi a dolgod?

HAJLÉKTALAN – Nyugodjon meg, vágom a témát madám!

A Hajléktalan beül a tolószékbe, felteszi a baseballsapkát is. Apa kisántikál az érkezők elé, Anya is követi. A konyhaajtóban találkoznak össze a Nagybácsival, és az őt kísérő Fiúval.

ANYA – Helló, drága nagybácsikám, nagyon örülök, hogy újra láthatom!

NAGYBÁCSI – Hello baby! Én is örvendek. Very, very...

APA – Helló, helló bácsikám! Hát a csomagjai?

FIÚ – Nem volt semmilyen cucca, fater!

NAGYBÁCSI – No lagidzs. No csomag.

APA – Így jött el Ausztráliából? Minden nélkül?

ANYA – Na, de ne már itt az ajtóban beszéljünk! A papuska is rettentően várta már.

A Nagybácsi belép a konyhába. Ekkor látjuk meg, hogy felül zakót hord, alul viszont lila szoknyát visel, selyemharisnyát és női cipőt. Tök kopasz, az arca is szőrtelen. A száján rúzs.

HAJLÉKTALAN – Hahó öcsikém! Gyere, adj egy puszikát a tesókádnak!

NAGYBÁCSI – *Egy hosszú pillanatig fürkészően végigmustrálja a Hajléktalant, aztán felderül az arca.* Hi bátyókám! *Odamegy, átöleli, két oldalról megpuszítja.* Hogy vagy mindig?

HAJLÉKTALAN – Hát látod, mit tett velem a sors! *Kis szünet után.* Nekem egyébként semmi bajom a buz... a melegekkel. Te nagyon jól nézel ki még most is.

NAGYBÁCSI – Azért már nekem sem úgy működik a szerszámom, mint régen.

APA – *A Fiúhoz.* A zsaruk megint kerestek! Aztán elporoltak a reptérre, hogy valami balhé van.

FIÚ – Balhé? Most hogy mondod, tényleg, elég sok fakabát nyüzsgött arrafelé. A visszaúton egymást érték a nénóskocsik.

HAJLÉKTALAN – Hé, leányom, ennek örömeire nyomassunk be valami finom kontyalávalót, ne kéresd magad mindig!

ANYA – Maga rosszcsont papuska, máris a tintán jár az esze!

APA – Igaza van a papuskának, ez azért mégsem akármilyen alkalom a koccintásra! Bácsikám, hozok magának valami igazi meglepetést! A szeszfőzde éjjeliőrétől szereztem. *Kiveszi az italt, és kristálypoharat a konyhakredencből, s tölt mindenkinek.* Anyus, ugye most te is kérsz picit?

ANYA – De igazán csak egy gyűszűnyit!

HAJLÉKTALAN – Egy hangyafaszányit. Hehehe.

NAGYBÁCSI – Először is koccintsunk az ünnepelt egészségére!

HAJLÉKTALAN – Ki az ünnepelt?

ANYA – Csípem a papuska humorát.

Koccintanak, isznak.

HAJLÉKTALAN – *Bennfentesen a Nagybácsihoz.* Na, mit szólsz tesókám? Ez nem valami szar amcsi kotyvalék, mint amiket te ihattál odaát.

FIÚ – Ausztrál tata, nem amcsi.

HAJLÉKTALAN – Egykutya. Mindegyik rohadtul messze van. *Apához.* Hallod-e töltésél még ebből a lélekmelegítőből, én nem sajnálom senkitől, a saját piámat, főleg az öcsikémtől nem!

ANYA – Papuska, maga már most részeg! Bírja már ki legalább a vacsoráig!

HAJLÉKTALAN – Hát nem bírom, kedves lányom, nem bírom. *Énekelni kezd.* „Részög vagyok, mint a csap, nem aludtam három éjjel, három nap...” Elfelejtettétek, hogy ma van az izém, a névnapom, a születésnapom, vagy mifene?

APA – *Maga elé motyogja az orra alatt.* Még, hogy mi felejtettük el?

NAGYBÁCSI – Bátyókám, tényleg inkább csak dinner után!

HAJLÉKTALAN – A rohadt életbe, most akarok! Én vagyok az ünnepelt, vagy nem?

ANYA – Meg fog ártani magának, higgye el! Előbb-utóbb.

APA – *A Hajléktalan lábába rúg az asztal alatt.* Nagyon meg fog ártani! És inkább előbb!

ANYA – Nagybácsikám, meséljen már maga is valamit. Hogy megy a sora mostanában? Mi újság arrafelé a Föld túloldalán?

NAGYBÁCSI – Élek, éldegélek. Zajlanak az események. És ti?

ANYA – Hát mi is megvagyunk, a bajokat leszámítva. De mégis, mondjon már valamit, hogy került ide ilyen váratlanul? Még valami rendes vacsit se volt időm összeütni.

HAJLÉKTALAN – Tényleg, mikor kajálunk már? Ha már inni nem adtok. Egy hete nem ettem semmit, csak azt a szagos lábasjószágot. Hová is tettem?

ANYA – Nagyon vicces a papuska, már megint!

HAJLÉKTALAN – Egyszer, amikor ilyen átkaroló hadművelettel benyomultunk az ellenség állásai mögé, közben úgy megéheztünk a sok szaladgálásban, hogy hagytuk a fenébe az egész ütközetet, és...

FIÚ – *Fenyegetően sziszegve.* Tata, állítsd már le magad, baromira kezdesz uncsi lenni!

NAGYBÁCSI – *Anyához.* Baby, milyen régen is volt, amikor itt a konyhában a térdemen lovagoltál! Azt kiabáltad, gyí paci, gyí paci! És közben lerántottad az asztalterítőt. Összetört persze minden. A faterod rettentően mérges lett, és mit is csinált, várjatok csak... *Odafordul a Hajléktalanhoz.* Mit is csináltál akkor a lányoddal, dear brother?

HAJLÉKTALAN – Mikor mit csináltam, kivel?

NAGYBÁCSI – *Hangosabban.* Azt meséltem az előbb, mikor a lányod a térdemen lovaglás közben lerántotta az asztalterítőt. És, hogy te mit is tettél akkor?

HAJLÉKTALAN – Lárifári, régen volt már. Gondolom, jól pofán csaptam, biztosan. De inkább valami vidámabb dologról beszéljünk. Például erről a fasza itókáról. *Vágyakozóan ránéz az Anyára.* És a nőkről.

NAGYBÁCSI – Őt dehogy is bántottad! Röhögtél, és ököllel ütni kezdted az én lábam. És azt kiabáltad, hogy ez a fucking ló volt a hibás, mert biztosan még vad, és be kell törni. Olyan erővel csapkodtad a combomat, tele lett lila foltokkal.

HAJLÉKTALAN – Igen, valami rémlik most már nekem is. Hehehe. Erről eszembe jut, amikor a katonai főgőré a laktanyánkba látogatott. Előtte kiadtam a bakáknak, hogy pingálják ki a gyakorlótér kiszáradt fűvét. De a raktárból nem kaptak elég festéket, és csak a felét mázolták be. *Fuldokolva nevet.* Azt is lilára.

ANYA – Szerintem azért már tényleg ehetnénk. A végén még teljesen kihül. Megteríték, jó? Addig is egyenek kis pogácsát! *Eléjük rakja a kosárcát.*

NAGYBÁCSI – *Vesz belőle.* És arra emlékszel-e bátyókám, amikor elmentünk szilvát lopni a tiszteletes úr kertjébe, és a csósz a sós puskájával a valagunkba durrantott?...

HAJLÉKTALAN – Rémlik, de már elég homályosan. De az régen volt, lárifári, most meg most van, örüljünk a jelennek. Meg mindennek úgy általában és egyébként is, kicsit kevésbé ilyen módon, ahogy másfelől se.

A Nagybácsi kicsit értetlenül néz.

ANYA – *Mentegetőzve.* Az az igazság, hogy az apuskának sokat romlott a memóriája az utóbbi időkben. Sokszor még arra sem emlékszik, mit evett tegnap.

HAJLÉKTALAN – Ha egyáltalán faltam valamit. Már úgy értem, hogy valami emlékezetesebb finomságot. Mondjuk marhafelsál, áfonyaszósszal, és ilyen hagymás izével, micsodával. Kedves leányom, azért én mégis csak innék most még kis rövidet. Hátha attól megjavul az emlékezetem.

APA – Egy pohárkával még szerintem is leguríthatunk kaja előtt. *Önt mindenkinek.*

ANYA – Én nem kérek már! Akár a gezarol, hogy mit szerettek rajta?

Isznak. A Hajléktalan váratlan mozdulattal felkapja az üveget, és jól meghúzza.

ANYA – Mit művel, magával tényleg nem lehet bírni?

HAJLÉKTALAN – Hát én már csak ilyen szaralak vagyok! Durva, iszákos vénember. Egy nyugdíjas gerincsérves ezredes, ha jól vagyok magamról informálva. *Megint iszik. Már nagyon látszik rajta, hogy ittas.* Akinek ez nem tetszik, elhúzhat innen! Világos? Beleértve persze az amerikai nénikémet vagy öcsikémet vagy mifenémet is.

Egy darabig nem szól senki. A csöndet Anya töri meg.

ANYA – Ausztrál... Na, akkor megteríték, és mindjárt hozom az ételt, már megmelegedett.

APA – *A Nagybácsihoz.* Addig megmutatom a házat! Az évek során sokat alakítottunk ám rajta.

Felállnak, bemennek a szülők szobájába.

ANYA – *A Hajléktalanhoz.* Idefigyelj, Csikkes, azért ami sok, az sok! Meglátod, amilyen könnyen bekerültél a pikszisbe, olyan gyorsan ki is kerülhetsz onnan!

HAJLÉKTALAN – És az öcsikének hogy fogtok velem elszámolni? Kedves lányom ez már bizony irrezervi... irrevererzibilili... Inkább énekeljünk! *Rákezd.* „Ma este indulunk a frontra, búcsúzni jöttem kis Kató. Ne félj, vigyázunk mi magunkra, velünk az Isten kis Kató...”

FIÚ – Kussolj már! Azt hiszed te vagy a Stallone, és zsarolhatsz minket? Csikkeském, ha kicsit nem veszel vissza az arcodból, úgy megküldelek, hogy kiszakadsz, és a nagybácsinak meg azt mondjuk majd, hogy véletlenül megborultál a tolószékeddel.

ANYA – Vigyázz, jönnek!

HAJLÉKTALAN – Oké fiatalúr. Érték én a szép szóból. *Anyához fordul. Közben csuklani kezd.* Magácska milyen gyönyörű! Legközelebb mögmutatom a verseimet.

Visszajön a Nagybácsi, meg Apa. Az asztalhoz ülnek, Anya mindenkinek szed. Egy darabig szóltanul esznek. A Hajléktalan csak turkál az ételben.

NAGYBÁCSI – Very nice. Odakint ilyesmit nem ehettem. Egyszer-egyszer próbáltam valami hazait magamnak összeütni, de ott még a paprika és a hagyma is íztelen. Minden műanyagból van, az ételek tele vannak pakolva ilyen-olyan preservative-szekkel. A tejfől meg olyan mintha sűrű tejszín lenne. Semmi íze.

HAJLÉKTALAN – A penészes tejfőlnél biztos jobb az is!

APA – *A hűtőszekrényből kivesz egy üveget.* Pezsgőnk is van ám, az ünnepi alkalomra!

FIÚ – *Kiveszi az Apa kezéből.* Majd én, te még kilövöd a szemét valakinek! *Kibontja az üveget, a dugó az Anya feje mellett zúg el.* Bakker! Ez húzós volt! *Tölt mindenkinek.*

ANYA – Nekem egészen keveset!

Kézbe veszik a poharakat.

APA – Akkor most igyunk a kedves vendégünk egészségére! Isten, Isten.

Isznak. A Hajléktalan is iszik, aztán hirtelen elalszik az asztalnál.

ANYA – *Fellélegezve.* Nézd csak, a papuska elszunyókált! Beviszem, hadd aludja ki magát.

Betolja a kocsiival együtt a Nagypapa szobájába. A baseballsapkát, ami közben leesett a Hajléktalan fejéről, felteszi a fogasra.

XV.

Amikor az Anya visszatér a konyhába, a Nagybácsi poharával a kezében feláll.

NAGYBÁCSI – Szeretnék köszönetet mondani a kedves fogadtatásért. Szinte megható volt az az igyekezet, ahogy el akartátok velem hitetni mindannyian, hogy ez a hitvány, semmirekellő,

agresszív, alkoholista disznó az én testvérem. Hát mit gondoltok, vénségemre teljesen elment a maradék eszem is? Persze, az én fivérem is egy hitvány, semmirekellő részeges gazember, de ő legalább a bátyám. És ez a szélhámos itt kicsoda? Hová tettétek a testvéremet? Mi történt vele? What is it? Mi ez az egész?

ANYA – Miket beszél? Inkább fejezzük be a vacsorát.

APA – A saját testvérét sem ismeri meg?

NAGYBÁCSI – Még csak nem is hasonlít rá.

ANYA – Megöregedett. *A Nagybácsi szoknyájára néz.* Más meg izé... nemileg változik meg.

NAGYBÁCSI – Oké. Fejezzük be ezt a komédiát! Ki vele, mi történt itt!

ANYA – Na, jó, ez tényleg nem a bátyja. Ő összeállt egy nőcskével és meglépett.

APA – Tudja milyen kanos volt mindig.

NAGYBÁCSI – Amikor legutóbb telefonon beszélünk, már járni sem tudott! Ennyire idiótának néztek? Elintéztétek? A vagyona kellett, mi?

ANYA – *Némi vacillálás után.* Hát lehet, hogy nem fogja elhinni, de valóban meghalt. Most, röviddel ezelőtt. Gyógyíthatatlan beteg volt.

APA – Öngyilkos lett.

ANYA – *Szipogni kezd.* Drága Szűz Máriám, odalett a papuska!

NAGYBÁCSI – De minek kellett ez a színjáték ezzel a csavargóval?

ANYA – *Kis gondolkodás után.* Végül is, magának tényleg elmondhatjuk.

APA – Nem éltünk jól az utóbbi időkben. A vállalkozásom csődbe ment. Tudja, tüzelés-technikus szakemberként tevékenykedtem.

FIÚ – Kéményseprő volt.

APA – *Önérzetesen.* A két dolog azért nem azonos! A kéményseprő speciel az tényleg csak ahhoz ért, hogy a kormot kikotorja. Az én szakmám jóval összetettebb. Kémények építése, bélelése, kazánok, konvektorok, radiátorok ellenőrzése...

NAGYBÁCSI – Ez most hogy jön ide?

FIÚ – Azt is meséld el, hogy azóta vagy munka nélkül, amikor piásan leestél a tetőről, és lesántultál.

ANYA – Majdnem belehalt.

NAGYBÁCSI – Ne ragadjunk le ilyen lényegtelen részleteknél! A bátyám sorsa érdekel.

APA – Azt azért még tudnia kell, hogy a nejem meg takarítónő volt, de amikor a kórház csődbe ment, felmondtak neki is. A fiunk meg még soha nem dolgozott. Már mint rendes munkát nem végzett. Állítólag teremőr vagy ilyesmi valahol, de haza még nem adott egy vasat sem.

FIÚ – Egyelőre. Mert hamarosan csak figyeltek.

APA – A számítógépet is azért kellett tőle elvenni, mert reggeltől estig csak pókerezett rajta.

NAGYBÁCSI – Ez sem érdekel, haladjunk!

APA – Szóval a lényeg, jó ideje tulajdonképpen az após nyugdíjából élünk.

ANYA – S amikor a papuska öngyilkos lett, akkor szembesültünk azzal, hogy még ez a kis pénzforrásunk is végleg bedugulhat.

APA – Felbéreltük ezt a hajléktalant, hogy játssza el a szerepét.

ANYA – Úgy gondoltuk, senki nem fogja észrevenni.

FIÚ – S ekkor úszott be maga a képbe váratlanul.

NAGYBÁCSI – Érdekesítő sztori, csak nem tudom igaz-e? De ha kinyírtatok volna is, tulajdonképpen megérdemelte, amilyen szemét alak volt.

APA – Esküszöm, egy ujjal sem bántottuk.

ANYA – Hagyott búcsúlevelet is.

NAGYBÁCSI – És őt hová tettétek?

ANYA – A diófa mellé.

APA – A félbemaradt garázs alapjába.

ANYA – *Szipogni kezd.* Legalább a saját földjében nyugodhat szegény.

APA – De ha már nyílt kártyákkal játszunk, megkérdezhetnénk mi is, maga miért állított be ily hirtelen, minden előzetes bejelentés, minden útipoggyász nélkül?

ANYA – *Reménykedve.* Elég az, ha nála van a bankkártyája.

FIÚ – Bácsikám, valami magánál sem kóser!

NAGYBÁCSI – Oké, essünk túl rajta! Úgy tudtátok, vagyok dúsgazdag, ami igaz is volt egy ideig. Az utóbbi időben azonban a szituáció financiálisan megváltozott. Jelentősebb bankkredittel, öö... kölcsönrel belevágtam egy nagyobb volumenű bizniszbe, de nem jött össze, jól át is vertek. Prájkvit kölcsönért folyamodtam, persze jó magas kamatra. Nem tudtam visszafizetni, megfenyegettek, végül odáig fajult, hogy az egyik ujjamat is levágták.

ANYA – Jézus Máriám!

NAGYBÁCSI – Azt mondták, a fejem következik. Próbáltam szerezni mani, adókkal trükköztem, váltót hamisítottam, a meccs kezdett egyre jobban eldurvulni. Már a tax police is a nyomomban volt. Ezért kellett olyan gyorsan lelépnem.

ANYA – Jézus Máriám!

NAGYBÁCSI – Női álruhában, hamis papírokkal menekültem. Amiket itt a reptér vécéjében hagytam. *A szoknyára, harisnyára, cipőre mutat.* De ezeket már nem volt időm lecserélni.

ANYA – *Keservesen nevet.* Mi meg azt hittük, megjelenik itt egy zsák pénzzel, és kihúzza bennünket a bajból!

FIÚ – Miközben pont' azért jött, hogy majd mi húzzuk ki magát.

APA – Ha a zsaruk elől akart felszívódni, nem ez a legideálisabb hely. A fiacskánk miatt mindennapos vendégek lettek erre felé.

NAGYBÁCSI – Oké. Én már nem mehetek vissza Ausztráliába, de támadt egy jó ájdím, hogy mászhatnánk ki mindannyian a bajból.

ANYA – Maga is ilyen fantáziadús!

NAGYBÁCSI – Én leszek a nagypapa. Újra együtt a happy family, apa, anya, gyerek, kiegészülve egy új nagytatával, s megmarad a szép nyugdíj.

ANYA – És mi legyen a hajléktalannal?

APA – Visszazavarjuk a tetves cimborái közé.

NAGYBÁCSI – És, ha ezt az egész sztorit valahol kikotyogja?

FIÚ – Akkor mit tegyünk?

NAGYBÁCSI – *Gondolkodik.* El kell tenni láb alól! A kutya sem fogja hiányolni.

APA – Honnan tenni el?

ANYA – Rettenetes, miket beszél! Jézus Máriám! Eltenni?... Hallgatni is borzasztó!

FIÚ – Anyu, örökké csak sipákolysz! Végig kell ezt gondolni, mi az ábra. Ez a csávó pár órát volt itt, de kapcsiból terrorizálni próbált bennünket.

APA – Ez igaz, de azért ez még nem ok arra, hogy megöljük.

NAGYBÁCSI – Sosem szabadulnánk meg tőle, mindig zsarolna, egyre többet követelne. És idő kérdése az is, mindezt mikor fecsegné ki.

FIÚ – Ha már osztozkodni kell, inkább egy rokonnal, mint ezzel az agyhalott Mikiegérrel!

APA – Bácsikám, mégis, hogy gondolta ezt a láb alól való elizélést?

Befelé mutat a másik szobában még mindig mélyen alvó, szolidan horkoló Hajléktalan felé.

NAGYBÁCSI – Megfojtjuk, és a bátyám mellé tesszük.

ANYA – A pénzért erre is képesek volnának? Gyilkosok!

FIÚ – Ez nem gyilkosság, ez frankón önvédelem anya!

NAGYBÁCSI – Néhány pillanat az egész. Az erdőben szebb halál várna rá? Megfagyyna, vagy éhen halna.

FIÚ – Vagy alkoholmérgezés.

NAGYBÁCSI – Esetleg részegen agyonütné valamelyik abnormal cimborája. De ha mindezeket túlélné, jönne a májzsugor.

FIÚ – Agyvérzés...

NAGYBÁCSI – Tüdőrák...

APA – *Gúnyosan.* A végén majd még köszönje is meg, hogy kinyírtátok?...

ANYA – *Keresztet vet.* Az ember életét elvenni halálos bűn.

APA – Egy pikirtebb bírónál húsz-harminc év. Előre kitervelten, nyereségvágyból, ilyesmi.

NAGYBÁCSI – Nem bukkhatunk le. Ki keresné ezt a...?

APA – Sok bűnöző ezen csúszik el, azt hiszik, létezik tökéletes bűntény.

NAGYBÁCSI – Mi nem akarunk sorozatban álnagypapákat gyilkolni. És ha mégis rájönnek, akkor hirtelen felindulásra lehetne hivatkozni. Tisztelt esküdtszék, részegen dühöngeni kezdett, de mi nem hagytuk magunkat!... Biztos meg lehetne úszni néhány évvel.

APA – Az ilyesmit inkább jogos védelemnek hívják. De az igaz, hogy kevesebbet adnának érte.

ANYA – Ezt hallgatni sem bírom tovább... *Bemegy a szobájukba és ideges, gyors mozdulatokkal horgolni kezd.*

NAGYBÁCSI – Igyekezzünk, legyünk túl rajta mielőbb!

APA – De ki? Én biztos nem tudnék senkit megölni!

FIÚ – Azt hinné, csiklandozod fater.

NAGYBÁCSI – Igenis, az apád meg tudja ezt tenni! Csak hinnie kell benne. *Az Apához. A fejére nyomod a párnát pár pillanatra. Tulajdonképpen hozzá sem kell érned! Lökdösni kezdi. Na próbáld meg! Legyen már kis önbizalmaid!*

APA – De miért éppen én?

NAGYBÁCSI – Engem köröznék, és azt mondjátok, a fiad is folyton keresik. Neked priuszod sincs, és a korod miatt sem kaphatnál túl sokat. Legfeljebb öt-tíz év.

APA – Legfeljebb...

NAGYBÁCSI – A betegség is enyhítő körülmény!

FIÚ – Mióta leesett a tetőről, nemcsak lesántult, az agyában is elcsúszott az ékszíj.

APA – *A távirányítóval fenyegetően hadonászni kezd. Kapsz mindjárt egy akkorát, hogy leesik a fejed! Darabokra töröm a csontjaidat!... Bácsikám, én semmilyen erőszakra, nem vagyok képes! Egyszer, amikor ülnök voltam...*

NAGYBÁCSI – A család érdekében is meg kell tenned. Vagy ő, vagy mi!

FIÚ – Nem jönnek rá, fater, hidd el! De, ha véletlenül mégis kiderülne, még mindig mondhatjuk, hogy berúgott és megfulladt magától.

A Nagybácsi lökdösi befelé Apát a Nagypapa szobájába,

APA – *Megmakacsolja magát, az ajtófélfába kapaszkodva. Mi van, ha mégis kinyomozzák? Én nem akarok börtönbe kerülni. A fájós derekammal. Remegő kézzel gyorsan italt önt, felhajtja, aztán szó nélkül bemegy a szobájukba, és leül a némán horgoló Anya mellé, a tévé elé.*

TV HANGJA – ...és aki a mellékelt fényképen szereplő személyt felismeri, kérjük, azonnal jelentse be bármelyik rendőri szervnél. Legutóbb a repülőtéren látták, ahonnan ismeretlen helyre távozott. Nyomatékosan felhívjuk a figyelmet arra, hogy az elfogásával ne is próbálkozzanak, mert alaposan feltehető, hogy lőfegyver és robbanóeszköz is lehet ennél a...

APA – Nézd csak anyus, pont ezt az idétlen fotót mutogatták a nyomozók nekünk is!

Anya nem reagál, oda sem néz, horgol tovább.

NAGYBÁCSI – *A Fióhoz. Na, gyerünk, intézzük el! Aztán szépen kivisszük a bratyeszom mellé. Ha véletlenül mégis megtalálnák, rákenjük apádra. Oké?*

FIÚ – Oké bácsikám, oké!

A konyhából bemennek a nagypapa szobájába.

Apa a szülői szobában továbbkapcsol, felhangosítja a készüléket. A nagybácsi párnát szorít a hajléktalan fejére. Egyszerre halljuk a tévéreklámot, és a Nagybácsi és a Fió beszélgetését is.

TV HANGJA – Tudja, miért olyan nehéz megszabadulni a lábomba kízó viszketésétől? Mert a fertőzést egyszerre több gombafajta is okozhatja. Ez a szer azonban legyőzi a többféle gomba okozta fertőzést is... Gyökerestől elpusztítja a gombát, miközben a kellemetlen tüneteket is csillapítja...

NAGYBÁCSI – Ugye nem is volt ez annyira nehéz.

FIÚ – Tuti, hogy...?

NAGYBÁCSI – Az ilyeneknek nem kell sok.

A Hajléktalan harákolni kezd, levegő után kapkod.

FIÚ – Szívós halott!

NAGYBÁCSI – Oké! Oké! *Még jobban rányomja a Hajléktalan fejére a párnát.*

Apa zenecsatornára kapcsol, lejjebb veszi a hangerőt, az ajtóhoz megy, és hallgatózik.

NAGYBÁCSI – Na, már tényleg vége! *Keresztet vet felette.* Uram, adj neki örök nyugodalmat, és az örök világosság fényeskedjék neki! *Requiescant in pace! Ámen!*

FIÚ – Megint megmozdult!

NAGYBÁCSI – Mi van?

FIÚ – Frankón, ez még mindig mozog!

NAGYBÁCSI – Oh my God! What the hell? Oh shit! Segíts! Itt egy másik párna is!

Rátesz a fejére még egy párnát, és mindketten erősen nyomják a párnákat.

NAGYBÁCSI – Oké, vihetjük!

FIÚ – A hálóing!

NAGYBÁCSI – Hogy mi?

FIÚ – Ha maga lesz a nagypapa, majd fel kell vennie!

Leszedi a Hajléktalanról a hálóinget. A holttesttel kilépnek a konyhába, amikor csöngetnek.

FIÚ – Ki lehet? A banya? Ezt nem hiszem el!

Visszafarolnak a Nagypapa szobájába. Ismét csöngetést hallunk.

SZOMSZÉDASSZONY HANGJA – Halló! Itthon vagytok drágáim? Csak egy szál gyufa kéne!

A saját háza felé kiabál. Égetik a lámpát, de nem válaszolnak! Fiam, itt valami nem stimmel!

Mi történhetett? Ezek a sült bolondok tán csak nem az erdőben sétafikálnak a tatával

mindannyian? *Rövid csend után. Hahó, van itthon valaki? Ezt sehogy sem értem. Elmegy.*

A Nagybácsi és a Fiú a Hajléktalant kiviszik a konyhába, beleteszik a tolóksiba, és kitolják a konyhából a kertbe. A konyhabejáratig Apa is utánuk sántikál. A kutya ismét ugatni kezd.

FIÚ HANGJA – *Fojtott hangon.* Helyedre, rohadék!

A kutya elhallgat.

NAGYBÁCSI HANGJA – Ezt az acsarkodó dögöt is meg kéne már fojtani!

FIÚ HANGJA – A banyával együtt.

APA – *Az ajtóból.* Nagyon belejöttetek!

A Nagybácsi és a Fiú az üres tolóksival visszasietnek a konyhába.

XVI.

APA – Mostantól akkor maga a nagypapa?

NAGYBÁCSI – *Bólogat.* Most már minden mehet úgy, ahogy régen.

APA – Csak a papuska kövérebb volt, és volt kis bajusza is.

FIÚ – És neki nem volt ilyen csupasz biliárdfeje.

NAGYBÁCSI – Majd azt mondjuk, levágattam. Untam a sok szőrt... Vagy fogadásból.

FIÚ – Ne felejtse a hálóinget se! *Apához.* Anya?

APA – *A szobájuk felé int.* Horgol.

NAGYBÁCSI – Ki kéne engesztelni! Ha már ilyen szépen elrendeztük. A nők ilyenek. Szeretik a biztonságot. És nem kreatívak. *Közben a hálóinget ráhúzza a ruhájára.*

APA – *Bekiabál a szobájukba.* Anyus gyere már ki! Már túl vannak rajta. *Éles csöngetés hallatszik. Apa kinéz az udvarra.* A szentségít, megint a zsaruk!

Odakintről bevilágít a rendőrautó villogó piros-kék fénye.

RENDŐR1 HANGJA – Rendőrség! Azonnal kinyitni, házkutatási parancsunk van!

FIÚ – *Felugrik.* Én letiplizek hátul!

APA – *Úgyis elcsípnék előbb-utóbb!*

A Fiú nem hallgat rá, elfut a lakás hátsó részébe.

NAGYBÁCSI – És én...?

APA – *Odaadja neki a baseballsapkát a fogasról.* Kapja fel ezt, és irány a tolószék! A papuska ezt hordta, a hajléktalant is ebben látták. Húzza jól a fejébe, ne nagyon lássák!

RENDŐR1 HANGJA – A törvény nevében azonnal kinyitni!

APA – *Kikiabál.* Megyek már! Megyek!

A Nagybácsi behuppan a rokkant-kocsiba, és fejére teszi a sapkát. Apa elindul az ajtó felé, hogy kinyissa, amit a Rendőr1 éppen ekkor akar nagy lendülettel vállal benyomni. Apa kinyitja, Rendőr1 behempereg a konyhába.

RENDŐR1 – *Miközben feltápáskodik, és leporolja magát.* A francba, de nehezen nyitják ki! Tán csak nincs valami rejtegetnivalójuk?

APA – Bocsika, csak el voltunk teljesen merülve! Iszogattunk egy kicsit, meg beszélgettünk. Tudja, a születésnap.

RENDŐR1 – A fiúka persze még most sincs itthon, ugye?

APA – Nem láttam jó ideje.

RENDŐR1 – Érdekes, én viszont most is látom a legénykét.

Két egyenruhás közrendőr a Fiút megbilincselve bevezeti a konyhába. Velük jön Rendőr2 is.

RENDŐR2 – Jelentem, az úriembert a hátsó ablak alatt csíptük meg!

ANYA – *Kijön a szobájukból. Kezében a horgolással műbalhét rendez.* Jézus Máriám, mi történik itt? Hát ez borzasztó! Mit ártott maguknak? *A Fiú felé indul.*

RENDŐR2 – Szökni próbált. *Elébe áll.* Ne fokozzuk a feszültséget asszonyom!

RENDŐR1 – Átkutatjuk a fiú szobáját! Itt a határozat!

A Nagybácsi fel akar állni, de Apa visszanyomja a rokkant-kocsiba.

RENDŐR2 – *A Nagybácsit alaposabban megnézi.* Ezredes úr, maga megint hogy megváltozott! Illatozik, akár egy bárhölgly. Összébb is ment. És hová lett a szép bajusza, meg a kefehaj?

NAGYBÁCSI – Levágattam, egy ilyen vénemberhez nem illik már az ilyesmi flancolás.

ANYA – Így egészségesebb, a feje is jobban szellőzik. És azért látja soványabbnak, mert megborotvált. Olyankor megváltozik az ember karaktere.

RENDŐR1 – Na, gyerünk emberek! Haladjunk! Nem szeretném az éjszakát is itt tölteni.

XVII.

A közrendőrök Rendőr2vel együtt bemennek a Fiú szobájába.

RENDŐR2 – *Visszajön a konyhába és átad egy papirost Rendőr1-nek.* Valami végrendelet!

RENDŐR1 – *A Nagybácsi orra alá nyomja a papírt.* A maga végakarata, ezredes úr?

NAGYBÁCSI – *Idegenkedve megszemléli.* Enyém?

RENDŐR1 – *Olvasni kezdi. ... szabad akaratomból, belátási képességem teljes birtokában minden ingatlan és ingó vagyonomat örökre és visszavonhatatlanul a... szeretett szomszédasszonyomra hagyom, aki az elmúlt évek során egy öreg katona naplementéjét folyamatosan bearanyozta... Na, ez nem ránk tartozik, ez a folyamatos bearanyozás családi ügy, úgy látom! A végrendeletet odaadja a Nagybácsinak.*

ANYA – *Kinéz az ablakon, a Szomszédasszony háza felé. Halkan. A vén ribanc szentfazék! Még, hogy bearanyozta!... Hangosabban, megrovóan. Papuska maga mindent a szomszédasszonyra akar ráhagyni?*

NAGYBÁCSI – Ez a testament izé, leányom, bevallom, tulajdonképpen már régen nem is aktuális! Hamarosan készítek is egy újat. *Összetépi, a darabjait szétszórja.*

A Rendőr2, aki közben visszament a Fiú szobájába, ismét kijön.

RENDŐR2 – Itt is van valami, főnök! *Kis ládikát hoz ki a konyhába, amit kinyit és belenéz. A cserépkályhából szedtük elő. Ékszerek és katonai kitüntetések. Az egyiket alaposabban is megszemléli. Nagy Ezüstkereszt Zászlórendje Babérkoszorúval, ez nem semmi! Ilyesmit nem vágnak hozzá akárkihez! Odaad mindent Rendőr1nek. Ismét visszaindul a fiú szobájába.*

APA – *Felkiált. De hiszen ez is mind a papuskáé! Hogy kerültek ez... Hirtelen elhallgat.*

RENDŐR1 – Mit akart még mondani kedves uram?

APA – Semmit, végül is nem érdekes!

RENDŐR1 – Talán csak nem azt, hogy a drágalátos fiacskája lenyúlta a nagypapi cuccait?

NAGYBÁCSI – *Rendőr1hez. Látja, már ezt is elfelejtettem, biztosan én rejtettem ott el, amilyen szenilis feledékeny vénember vagyok. Rakosgatom ide-oda, aztán meg kimegy a fejemből.*

RENDŐR1 – Tőlem aztán úgy védi az unokáját, ahogy jólesik! Ha nem tesz feljelentést, emiatt nem indíthatunk eljárást. *A talált dolgokat odaadja a Nagybácsinak. Ezek magát illetik. Mi nem ilyesmiket keresünk.*

ANYA – Mégis miket?

RENDŐR1 – Másféle dolgokat. A fiacskája nagyon is jól tudja a választ. Egyébként asszonyom, nem találkozott mostanában az ausztrál nagybácsijával?

ANYA – *Ránéz a Nagybácsira. Zavartan. Kivel?... Keresztet vet. Tagadólag rázza a fejét.*

RENDŐR1 – Közben sikerült őt beazonosítani. Nemzetközi körözés alatt áll. Nemrég a reptéren hagyott egy gyanús csomagot, amit a terrorelhárítók elővigyázatosságból felrobbantottak. Információink szerint most valahol errefelé bujkálhat. *A Nagybácsihoz fordul.* Adataink vannak arra is, hogy önt nemrég a mobilján kereste.

NAGYBÁCSI – Engem aztán nem! Én, mint nagypapa, erre az életemre is megesküszöm!

RENDŐR1 – *Belenéz a saját irataiba, majd a Nagybácsit jó alaposan megszemléli.* Zavarba ejtő a hasonlóság! Esküszöm, az ezredes úr jobban hasonlít az öccsére, mint saját magára!...

ANYA – Biztosan a nyiratkozás miatt.

RENDŐR2 – *Ismét kijön a konyhába, felmutatja Nagypapa pisztolyát.* Nézze csak főnök! Micsoda komoly hatlövetű! A fiúkának van erre engedélye?

APA – *Odalép, gyorsan elveszi tőle a fegyvert.* Ez is a nagypapáé!

NAGYBÁCSI – *Egy darabig bambán néz a semmibe, aztán hirtelen leesik neki, hogy tulajdonképpen róla beszélnek.* Az enyém, persze, hogy az enyém!

APA – Különleges vezérkari engedélye van hozzá! *A fegyvert átadja a Nagybácsinak.* Mindjárt megmutatom a papírokat. Papuska, ugye jól tudom, az íróasztala felső fiókjában tartja?

RENDŐR1 – Nincs megtöltve ez a mordály?

APA – *Kifelé menet, még az ajtóból szól vissza.* Nincs. Soha nem is szokott.

NAGYBÁCSI – Nem szokott, hát persze, hogy nem. Csupán egy emlék a régi szép időkből. *Meg akarja mutatni, hogy tényleg nincs megtöltve, és elhúzza a ravaszt. A pisztoly nagy dörrenéssel elsül. Rendőr2 előkapja a szolgálati fegyverét és hasra veti magát.*

RENDŐR2 – Senki ne mozduljon!

RENDŐR1 – *Meg sem rezdül.* Szép kis emlék.

NAGYBÁCSI – *Miközben a mennyezetről hullik a fejére a vakolat.* Csak vaktöltény volt.

RENDŐR2 – Hogyan kerülhetett a töltött stukker mégis az unokájához? Az ezredes úr ezt is ott dugta el, csak aztán, megfélekedezett róla?

ANYA – Néha már azt is elfelejti, hogy feledékeny. Tán összekeverte a szobáikat.

RENDŐR1 – Gondolom, a gyereket akkor ne is kérdezzük erről sem!

APA – *Az ajtóból visszafordul.* Fiam, jegyezd meg, nem vagy köteles semmit sem mondani ezeknek! Világos? Erre őt illene is figyelmeztetni, vagy nem? Sőt ügyvédhez is jogod van.

RENDŐR1 – Kész szerencse uram, hogy ennyire jártas a büntetőeljárás szabályokban, és kijavítja a mi kapitális hibáinkat. Egyébként maga sem tudja, hol lehet most a nagybácsi?

APA – *Még mindig az ajtóból idegesen rápislant ő is a Nagybácsira.* Miért kéne nekem bármit is tudnom róla? Nem tartjuk a kapcsolatot. *Gyorsan bemegy a Nagypapa szobájába.*

RENDŐR1 – *A Nagybácsihoz.* Pedig nemrég az öccse biztos, hogy idetelefonált. Bemértük.

RENDŐR2 – Akkor most mi legyen ezzel a stukkerral főnök? Lefoglaljuk?

APA – *Hozza a papírokat, megmutatja.* Egyértelműen a papuska önvédelmi fegyverére szól.

RENDŐR1 – *Felületesen átnézi. Kis gondolkodás után.* Végül is tojok rá, nem ezért jöttünk!

Majd még lebaltáznának, hogy egy ilyen nemzeti hőst zaklattunk. Ezredes úr máskor azért jobban vigyázzon, szabálytalan őrzés miatt az engedélyének könnyen búcsút mondhat ám!

Az egyik Közrendőr kihozza a Nagypapa tiszti egyenruhájának felsőrészét is.

RENDŐR1 – *A nagybácsihoz.* Ez is a magáé? Gondolom, erre is talál valami ésszerű magyarázatot. Hacsak ez is nem valami paranormális jelenség folytán vándorolt át az unoka szekrényébe!

A kertből hangos kutyaugatás hallatszik.

APA – A szomszédé! Hazazavarom, jó, nehogy már itt még kiásson... elásson valami csontot.

RENDŐR1 – Csak tessék, a saját portáján azt tesz, ami jólesik! Alkotmányos joga.

Apa kisántikál az udvarra.

ANYA – Elárulják végre felügyelő úr, mit akarnak a fiamtól? Hiszen nem is találtak semmit! Én drága jó Istenem! Mégis mit követett el?

FIÚ – Hidd el, nem csináltam semmit, nem tudok semmit!

RENDŐR2 – Csend, haver! A letartóztatott engedély nélkül nem dumál! *Az anyához.* Vannak adataink asszonyom. Nagyon durva.

ANYA – Mókuskám, mit tesznek ezek veled!

APA HANGJA – Nem takarodsz innen! Mars a helyedre!

RENDŐR1 – Na, akkor gyerünk mi is!

A közrendőrök viszik magukkal a megbilincselte Fiút is. Anya kezét tördelve kíséri őket.

ANYA – *Az ajtóból utánuk szól.* Drága fiacskám, remélem, mielőbb hazaengednek ezek a... drága Szűz Máriám segíts meg!

FIÚ HANGJA – Nem csináltam semmit. Remélem, hogy ki fog derülni az ártatlanságom.

RENDŐR2 HANGJA – Vagy inkább a bűnösséged.

ANYA – Mókuskám, imádkozni fogok érted a Jóistenhez!

RENDŐR2 HANGJA – Asszonyom, Szűz Mária, meg a Jóisten itt nem rúghat labdába.

A rendőrök eltávoznak a Fiúval együtt.

XVIII.

A szülők visszamennek a konyhába. Anya nekiáll megint rendet rakni. A Nagybácsi ott ül az asztal mellett, már nem a tolószékben, és éppen italt tölt magának.

NAGYBÁCSI – Kedves vöm, téged is megkínálhatlak? Finom hazai.

APA – *Morózusan.* Tudom. Én szereztem a szeszfözde éjjeliórétól.

NAGYBÁCSI – Látod, hogy kiment ez is a fejből! Vén bolond vagyok már, a cuccaim is mindig elhagyom, meg eldugdosom az unokámnál. Aztán meg persze megfeledekzem róluk.

APA – Bácsikám, most nem értékelem a humorát!

NAGYBÁCSI – Nem vagyok a bácsikád! Kicsit sokat ittál. A nagypapi vagyok. A nejed apukája. Grandpa. Vagy elfelejtetted már? *Magára ölti a tiszti egyenruha felsőt, a hálóing fölé, amit szintén a Fiú szobájának szekrényében találtak meg a rendőrök. Vigyázzba vágja magát.* Egy snájdig nyugállományú ezredes.

APA – Van kedve ilyenkor viccelődni? Nem előttünk kell a nagypapát alakítani! Úgyhogy legyen szíves, szépen adjon vissza mindent!

NAGYBÁCSI – Mit mindent?

APA – Bácsikám, ne játssza a hülyét! A papuska ékszereit, kitüntetéseit, és a pisztolyát is.

NAGYBÁCSI – Megértem, hogy most kicsit fel vagy zaklatva, és badarságokat beszélsz. De ezek, mint nagypapát, engem illetnek. Ám feltéve, de meg nem engedve, hogyha mégsem én

lennék a nagypapa, akkor sem adnék oda neked semmit, mert nekem, mint a nagypapa testvérének, mármint abban a nem várt esetben persze, ha mégis nem én lennék a nagypapa, szóval öcsként, nagybácsiként is legalább ugyanolyan, ha nem nagyobb jogom lenne mindehhez, mint speciel neked, vagy a kedves nejednek, az én kedves unokahúgomnak, pontosabban lányomnak.

ANYA – Nem gondoltam volna, hogy képes ilyesmire! Idejön, kiderül, hogy nyakig van a bajban, mi kedvesen fogadjuk, védelmet biztosítunk, erre maga felborítja az életünket, aztán még az értékeinket is ki akarja sajátítani. És pont most, amikor a drága papuska meghalt, a fiunkat meg bilincsben vitték el! Jézus Máriám, drága Szűzanyám, hát nem elég csapás ez most?

NAGYBÁCSI – Először is: az életeteket nem én borítottam fel. Fel volt az már borulva előzőleg is jócskán. Vagy tán én dugtam be a nagypapát, vagyis saját magamat a diófa mellé, hogy megszerezem a nyugdíjamat? Én hoztam ide egy cronich alcoholic nagypapapótléknak azzal, hogy átverjek mindenkit, beleértve engem is? Inkább örüljete, hogy megszabadítottalak titeket ettől a csavargótól.

APA – Most akkor, ha jól értem, köszönettel tartoznánk azért, hogy maga, mint nagypapa megfojtotta a nagypapát helyettesítő nagypapát? De tényleg azt hiszi, zsarolhat bennünket? Hisz nagyobb bajban van, mint mi! Bármikor kiadhatjuk a hatóságoknak.

NAGYBÁCSI – Így igaz, kedves sógor, vagy vőm-uram, vagy mi vagy. *Nevet.* Így igaz. Én meg eldaloglom nekik, hogy ti segítettetek a bűjtatásomban, és egy álnagypapa elintézésében. *Megint nevet.* Ez egy patthelyzet.

APA – Mégis, mit képzelsz, vén simlis tróger? Maga szövegel itt patthelyzetről? Miféle patthelyzet ez? Végiglopta, csalta a világot, aztán idejön, betelepedik a fészünkbe, és osztja az észt! Hát vigyázzon, nehogy úgy járjon maga is, mint a másik álnagypapa!

NAGYBÁCSI – Te fenyegetőzől? Egy bádoggvárosi tyúkmellű tüdőbajost sem tudsz elintézni.

ANYA – Bácsikám, szépen kérem, adja vissza a papi holmiját, az minket illet!

APA – *Vészjósló hangon, egyre jobban begurulva.* Passzolja ide a cuccot, maga nemzetközi szélhámos, akasztófáraló csaló, mert tényleg megjárja!

NAGYBÁCSI – Miért, tán megcsiklandozol?

APA – *Nekiugrik a Nagybácsinak.* Lerúgom a fejed! Csirkefogó strici!

Dulakodni kezdenek, a Nagybácsi az Apát ellöki magától, előrántja a Nagypapa pisztolyát, és ráfogja. Anya egy hirtelen felkapott konyhakéssel a Nagybácsit hátra szúrja, aki összecsuklik. Az asztalterítőt magával rántja. Mindeközben a kezében elsül a pisztoly, a golyó a plafonba fúródik. Potyog a vakolat. A fegyvert kiejti a kezéből. Anya, magából teljesen kikelve, tovább szurkálja a Nagybácsit a konyhapadlón is.

ANYA – Elég volt a nagypapákból! Elég volt! Egyszer, s mindenkorra! Elég! Elég! *Lihegve, kiabálva csapkodja bele a kést.*

APA – *Rákiabál.* Hagyd már, a végén még megöled!

Odaugrik, nagy nehezen sikerül Anyát lefognia, aki elejti a véres kést, leborul az asztalra, kezeibe temeti az arcát, és sírni kezd.

ANYA – Elég volt már, elég volt már... Nem bírom tovább... Nem bírom...

APA – *A fekvő test közelébe hajol.* Hú, ezt te csináltad? *Döbbenet ránéz az Anyára.* Te?... Hát ez nagyon meghalt! *Anya tovább sír, magába roskadva.* Térj már magadhoz! Itt nem maradhat! Bármikor jöhet valaki, a zsaruk vagy a szomszéd! Hallod, mit beszélek? Fölfogod? A rohadt életbe! Hát szedd már össze magad! *Anyát többször megrázza.*

ANYA – Jaj, ne bánts apus! Tényleg meghalt? Hát én is gyilkos vagyok? Gyilkos vagyok, gyilkos vagyok! *Nézegeti a véres kezeit.* Mit tettem! Megölttem a nagybácsikámat! Bocsáss meg nekem én édes Jóistenem! Drága Szűz Máriám! Bocsáss meg!

APA – Kiviszem a diófához, te addig tegyél itt rendet! *Rákiabál.* Hallod mit mondok? *Apa odamegy, s a holttest két lábát felemelve elkezd húzni nyögdecselve az ajtó felé.*

ANYA – *Hirtelen abbahagyja a sírást, tárgyilagos hangon.* Apus, ha most őt is eltemetjük, nem tudunk a nagypapával elszámolni! Kiderül ez az egész! Minket meg életfogytig leültetnek!

APA – De, ha így meglátják, a leghülyébb halottkém is kiszúrja, hogy megölték. *Ismét megszemléli a holttestet.* Rendesen kiluggattad azzal a bökövel.

ANYA – Mondjuk azt, ami igaz is, hogy ő támadt ránk!

APA – Ki az az ő? Anyus, légy már ésszél! Pillanatok alatt kiderül, hogy ő nem is a nagypapa, hanem a szélhámos öccse. S akkor minket is elkapnak.

ANYA – *Kis gondolkodás után.* Eszembe jutott, mi a megoldás! Igaz, a nyugdíj az oda, de legalább a többi dologra nem jönnek rá, és nem kerülünk börtönbe.

APA – *Reménykedve.* És nem kerülünk börtönbe...

ANYA – *Apához közel hajol, és suttogva mondja.* Kicseréljük őket.

APA – *Szintén suttogva.* Mit csinálunk?

ANYA – Kicseréljük a holttesteket. De igyekezzünk! Mostanában tiszta átjáró ház lett itt.

XIX.

A Nagybácsit kivonszolják az udvarra. A szomszéd kutya odakint megint ugatni kezd.

ANYA HANGJA – Biztos, hogy ez itt a papuska?

APA HANGJA – Ő az, a sötétben is ráismerek a szmokingjára.

Rövidesen látjuk, hogy a szmokingos Nagypapát visszacipelik a konyhán át a szobájába, majd kijönnek a konyhába. Anya a kötényzsebéből elővesz egy gyűrött papírlapot.

ANYA – A búcsúlevele. Az öngyilkosság bizonyítéka. Gyorsan jelentsük be a rendőröknek, és szólj a dokinak is!

APA – És mit mondjunk, hol volt eddig?

ANYA – Hogyhogy hol volt?

APA – Azt gondolod, nem veszik észre, hogy már több mint egy órája halott?

ANYA – Ki fogja nézegetni, fogdosgatni? A rendőröknek megmutatjuk a búcsúlevelét, a doki meg igazolja majd, hogy tényleg halálos beteg volt.

APA – Még hogy a nők nem kreatívak! *Besántikál a szobájukba.*

ANYA – *Véres kézzel fölszededegeti az asztalról lepotyogott holmikat, a pogácsákat is egyenként a kötényébe beletörölgeti és visszarakja a kosárába. Bekiabál Apának.* Remélem, a nagybácsit nem a papuska dolgaival együtt temettük el?

APA – *Miközben tárcsáz, kikiabál.* Megvan minden cucc! Halló, a nyomozófelügyelő urat kérem! Igen. Köszönöm. Várok... Felügyelő úr, egy tragikus esetről szeretnék bejelentést tenni. A nagypapa megmérgezte magát... Igen, öngyilkos lett, a kilátástalan betegsége elől a halálba

menekült... Mondom, a halálba! Ha-lál-ba!... Há, mint hulla! Igen. Miután maguk elmentek. Búcsúlevelet is hagyott... Jó, rendben van. *Visszabiceg a konyhába.* Hamarosan itt lesznek.

ANYA – Hívd a dokit is!

Apa újra bemegy a szobába. Anya tovább folytatja a takarítást. Felveszi a padlóról a véres kést is, a csap alatt felületesen lemossa, megtörli, az asztalra teszi. Majd nekilát felmosni a követ.

APA – Halló! Doktor úr? Jó estét! Kérem, azonnal jöjjön, ha tud, a nagypapa alighanem meghalt! Öngyilkos lett... Igen... Értem. A feleségem? Ő sokkos állapotba került. Akkor várjuk...

Visszamegy a konyhába, jócskán önt magának a töményből és felhajtja. Közben Anya befejezi a takarítást, a Nagypapa pisztolyát is megtörli és beteszi a kredenc fiókjába.

ANYA – *A pálinkára mutat.* Hát most kivételesen én is megkívántam!

APA – *Anyának is önt.* Koccintanak. Isten, Isten. *Isznak.*

ANYA – *Hogy beesteledett! Kinéz az udvarra.* S milyen rettenetesen sűrű a köd. Nem, apus? *Apa nyúl az üvegért, hogy megint öntsön. Anya egy pillanatra gyengéden megfogja a kezét, megsimítja.*

APA – *Elérzékenyülten.* Rettenetesen sűrű anyus... Képzeld, a derekamból meg kiállt a fájás!

ANYA – *Sóhajt.* Szegény papuska!

Bemegy a szülői szobába, horgolni kezd, az Apa a korábban a Hajléktalan pocakjául használt cipóból vág egy szeletet, vaját ken rá a Nagybácsi leszúrásához használt késsel, és majszolni kezdi. Aztán ő is bemegy, felhangosítja a tévét.

TV HANGJA –...hanem az önerő megmozdításával segíteni, hogy kikerüljön ebből. Itt a konferencia tulajdonképpen a keresztény civil szervezetek részére szervezett volt. A keresztény ember a dolog természeténél fogva egyénként és közösségben is odafigyel a másik emberre, de az államnak is megvan a szerepe, és itt ezek a kérdések is...

Apa jégkorong meccs közvetítésre kapcsol át. Ám rövidesen elzárja a készüléket.

APA – Nem illik ilyenkor tévézni, ugye anyus?

ANYA – *Horgol.* Mit mondtál?

APA – *Kis szünet után.* A jégkockit egyébként se nagyon csípem. Azt a kis vacak korongot alig lehet látni. Régóta mondom, valami foszforeszkáló anyaggal kéne bevonni.

ANYA – *Úristen, tudod, mit szúrtunk le... illetve el?*

APA – Na, mit?

ANYA – *A hálóing a nagybácsin maradt ...*

Éles csöngetést hallunk.

APA – *Már itt is vannak!*

Apa a vajjas kenyérrel a kezében kimegy, kinyitja az ajtót. Belép Rendőr1 és Rendőr2.

Odakintről bevilágít a rendőrautó piros-kék villogó fénye. Anya is kijön a konyhába, ott találkoznak. Anya szipogva sírni kezd.

RENDŐR1 – *Jó estét! Részvétem. Hol a holttest?*

APA – *Bent az ágyában. Hozzá sem nyúltunk.*

RENDŐR1 – *Aha. Megtekintjük, jó?*

ANYA – *Elindul előre. Jöjjenek! Bemennek a Nagypapa szobájába. Itt van szegény.*

RENDŐR1 – *Aha. Aha. Hát halott, ez nem vitás.*

Visszajönnek a konyhába. Rendőr1 valamit jegyzetel a noteszébe.

ANYA – *Előveszi a zsebéből a búcsúlevelet, és odaadja Rendőr2nek. A búcsúlevele!*

RENDŐR2 – *Olvassa. Elég volt. Jelentem, befejeztem... Nem kérek engedélyt megdögleni senkitől! Attól a pelenkás dokitól sem...*

RENDŐR1 – *Gyanakodva felfigyel a jegyzetelésből. Valami bajod van fiam?*

RENDŐR2 – *Ez a búcsúlevele, főnök! ... Az egész világ bekaphatja. Repülőgép erősödő hangját halljuk. Megdöglött itt már mindenki rég! Egy, kettő, egy, kettő, baszik a festő.*

ANYA – *Drága Szűz Máriám!*

A repülőgéphantog tovább erősödik.

RENDŐR2 – *Egyre hangosabban beszél, a végén már ordít. A raktár üres, szétlopták. Kísérleti patkányok voltunk... Kotonnyakú pojacák, bokorugró idióták, jakumók, sittes szarjankók*

egzécíroztattak örökké. ... Egy, kettő, egy kettő, nem csak az egyik, mind a kettő. *A repülő hangja lehalkul.* Hali, itthagynom ezt a pöcegödröt!

APA – Milyen gödröt?

RENDŐR1 – Ezt biztosan ő írta?

ANYA – *Szipogva bólint.* Megismerem az írását.

RENDŐR1 – Majd azért még bevizsgáltatjuk az írásszakértővel. A dokinak szóltak?

ANYA – Igen.

RENDŐR1 – Akkor mi mehetünk is, nincs itt már semmi dolgunk!

RENDŐR2 – Főnök, magának nem tűnt föl semmi odabent? Nagyon érdekes!

RENDŐR1 – Hát egy holttest. Fekszik az ágyon, nem mozog, nem vesz levegőt, nem beszél. Ahogy általában a halott egyének szokták. Mi ebben az érdekes? Mondjuk, ha rázendítene a Rákóczi-indulóra, az tényleg érdekes lenne.

RENDŐR2 – Amikor az előbb itt jártunk, még egy ócska pecsétes hálóingben volt, most meg úgy ki van rittyentve, mint aki esküvőbe készül! Ráadásul abszolút kopasz volt, bajusz nélkül! Erre határozottan emlékszem. Még ő mondta, hogy szőrtelenítette magát. Ennek itt meg megint kefefrizurája van és bajusza.

ANYA – *Szipogva, hüppögve.* Az embereknek még egy darabig a haláluk után is nő a szőrzetük.

RENDŐR2 – Jó, jó asszonyom, de ennyire?

ANYA – *Szemét törölgeti.* Szegény papuska, mit tettél? Miért hagytál itt bennünket? *Sírni kezd.*

RENDŐR2 – *Int a Nagypapa szobája felé.* És az a szerkó rajta?

ANYA – *Hüppögve.* Az ünnepi szmokingja. Tudják, a születésnap...

RENDŐR2 – És miért olyan koszos, földes?

APA – Biztos' az ágya alatt...

ANYA – Ahogy álmában forgolódott. *A kosárkából pogácsával kínálja őket.* Nem kérnek kis pogácsát?

A rendőrök elhárító mozdulatot tesznek.

RENDŐR1 – Fiacskám már megint ez a túlzott gyanakvás!

Ismét csöngetnek.

APA – A doktor lehet! *Beengedi a Doktort.* Doktor úr, képzelje, valami mérget ihatott, vagy gyógyszer, vagy ilyesmi.

DOKTOR – Jó estét mindenkinek!

RENDŐR1 – Helló, dokikám! Az ezredes tényleg nagybeteg volt?

DOKTOR – Rosszindulatú tumor. Hepatokarcinóma. Súlyos, áttétes. Nem sok volt már neki. Bent van? *Bemegy a Nagypapa szobájába. Megnézi a nyaki ütőerét.* Igen, kétségtelenül meghalt. Valamilyen mérgezésnek látszik. Majd a boncolás egyértelműbb eredményt ad.

RENDŐR1 – Értem. Doki, a poharat hozza már ki, amiből ivott! Látják, majdnem kiment a fejemből! A laborunkban majd azt is bevizsgálják.

A Doktor zsebkezdővel megfogva kihozza a poharat, Rendőr2 nylonzacskóba teszi.

ANYA – Felügyelő úr, és az én Mókuskámmal mi van?

RENDŐR1 – Látja, a jó hírt majd' el is felejtettem! A maga Mókuskája nemsokára itthon lehet. Úgy néz ki, össze lett tévesztve valakivel.

APA – Végül is, most akkor tök ártatlanul vitték el?

RENDŐR1 – *Hümmög.* Uram, ez bonyolultabb kérdés. Előbb-utóbb azért mindenkit elkapunk. Na, mi megyünk is, viszlát! Jön maga is doki?

DOKTOR – Azt hiszem, végeztem én is. *Anyához.* Az ezredes úr földi maradványait, ahogy már mondtam, beszállítjuk a prozektúrára. A boncolást sajnos nem spórolhatjuk meg. De, ha tényleg megmérgezte magát, elég egyszerű a procedúra.

ANYA – Mikor kapjuk őt vissza?

DOKTOR – Igyekszünk, pár napon belül akár el is temettethetik.

ANYA – *Neki is kínálja a pogácsát.* Vegyen doktor úr!

DOKTOR – *Kivesz egyet.* Köszí! *Beleharap. Fanyar arccal:* Egyébként részvétem, asszonyom! Próbálják meg feldolgozni... Ne írjak föl valami enyhébb nyugtatót?

ANYA – Nem, nem, köszönjük. *Egy borítékban pénzt csúsztat a kezébe.*

DOKTOR – *Súgva.* Ugyan. Nem várom én ezt el. *A borítékot villámgyorsan zsebre teszi a pogácsával együtt.*

A Doktor és a rendőrök elindulnak kifelé. Megint csöngetnek. A konyhaajtóban találkoznak össze a Szomszédasszonnyal.

SZOMSZÉDASSZONY – Te jó Isten, mi történt itt?

ANYA – Meghalt a papuska. Édes jó Szűz Máriám! *Szipogni kezd. Törölgeti a szemét.* Ezt nem hiszem el!

SZOMSZÉDASSZONY – Meghalt? De hát nem is oly régen még az esőben is odakint sétálgatott.

RENDŐR2 – *Visszafordul.* Ki sétálgatott az esőben?

SZOMSZÉDASSZONY – A tata, az elhunyt.

APA – *Mutogatja a Szomszédasszony háta mögött a rendőröknek, hogy a Szomszédasszony inni szokott.* Szegénykém. dehogy is sétálgatott ő már! Jó is lett volna, ha így lett volna.

RENDŐR1 – *A Szomszédasszonyhoz.* Maga látta is őt odakint?

SZOMSZÉDASSZONY – Tulajdonképpen nem, csak mondták. Meg, hogy csoda történt, mert sokat imádkoztak érte.

RENDŐR1 – Aha. És kik mondták ezt magának?

APA – Mi aztán biztosan nem mondhattunk ilyen butaságokat!

A Szomszédasszony szólni akar, de aztán elbizonytalanodva elhallgat.

RENDŐR2 – Főnök, emlékszik, amikor korábban itt jártunk, nekünk meg azt állították, hogy az ágya alatt alszik, mert fóbiája van!

RENDŐR1 – *Kicsit gondolkodik, aztán tovább folytatja útját kifelé.* Na, végül is tökmindegy, hogy az ágya alatt szunyókált, vagy sétált-e egyet a halott, mielőtt meghalt, meg, hogy csoda történt-e. A csoda nem kriminalisztikai kategória. Abban az egyház az illetékes. Az most már viszont holtbiztos, hogy meghalt. Jól mondom doki?

A Doktor bólogat. A rendőrök és a Doktor eltávoznak, a Szomszédasszony bemegy megnézni az ágyon fekvő nagypapát.

SZOMSZÉDASSZONY – Szegény még holtában is milyen eleven! Mintha csak aludna!

ANYA – Hát sajnós nem...

SZOMSZÉDASSZONY – *Kijön a Nagypapa szobájából. Sírós hangon.* Én meg bevettem, hogy... Miért mondtátok akkor az előbb, hogy sokat javult?

ANYA – Mi is azt hittük... Még az ebédnél is olyan vidám volt!

SZOMSZÉDASSZONY – De akkor miért kellett hozzá orvost hívni? És miért mondtátok, hogy alszik, aztán meg, hogy kiment sétálni? Miért kellett aranyoskám összevissza beszélni?

ANYA – Ne haragudj, de most képtelen vagyok ilyesféle talányokon törni a fejed... a fejem. Ez az egész nagyon megviselt, egyébként mindjárt jönnek, és elviszik szegényt. *Sírva fakad.*

SZOMSZÉDASSZONY – Persze, persze, megértelek. Részvétem. *Ő is elmegy.*

Bejön két halottszállító egy bádog tepsivel, Nagypapát elviszik.

XX.

APA – *A Szomszéd felé int.* Az ostoba néember majdnem lebuktatott bennünket!

ANYA – Ez az erkölcstelen perszóna biztosan tud a papuska végrendeletéről is!

APA – Szerintem van is neki!

ANYA – Már csak az hiányozna! Na, mindegy, azért apuskát mégsem kaparhatjuk csak úgy el! Szép temetést rendezünk neki. Legfeljebb eladunk egy-két kisebb ékszeret.

APA – Amilyen örült árák vannak anyus, nem lehetne kibulizni valami jó kis állami temetést? Díszsortűz, meg minden...

Csöngetnek.

APA – Ki a fene lehet ilyenkor?

ANYA – Fogalmam sincs!

Apa ajtót nyit, idősebb szimpatikus, öltönyös, nyakkendőös úr lép be, kezében pezsgősüveggel.

IDEGEN – Tisztelem asszonyom, jó estét uram, elnézést a kicsit kései zavarásért! Épp' az előbb értesültem a szomorú eseményről. Őszinte részvétem. *Apához fordulva.* Az ezredes úr régi barátja, egykori katonacimborája vagyok. A lakásvásárlás ügyében jöttem.

APA – Lakásvásárlás? Miféle lakás?

IDEGEN – *Körbemutat.* Ez itt. Bocsássanak meg nekem, hogy épp ilyenkor, és ilyesmivel zavarok, ily gyászos órában. Mentségemre legyen mondva, azt hittem, születésnapot köszönteni jövök. Az ünnepelttel még ma délelőtt is beszéltem telefonon. Hívott, rég nem találkoztunk, nézzek be estefelé. *Felmutatja az üveget.* Egy pezsgőt is hoztam volna neki... De épp' az imént hallottam a doktortól a tragikus hírt.

ANYA – *Közelebbről megszemléli a pezsgőüveget.* Parafa-dugós, jó drága lehetett, ez biztosan nem akciós.

IDEGEN – *Körbetekint.* Hát elég rossz állapotban van itt minden. Megengedik, hogy kicsit jobban is körülnézzek? A falak nem vizesednek? Ott a sarokban látok valami gyanús foltot! Salétromosnak tűnik. Miből épült ez, tufából? Milyen az alapozás?

APA – Valami félreértés van, ezt a házat mi egyáltalán nem akarjuk eladni!

IDEGEN – *Keresgéltni kezd a zsebében, elővesz egy gyűrött papírlapot, olyat, mint amit Apa is talált korábban a Nagypapánál, és felmutatja.* Az áll benne, ha az ezredes úr, mielőtt visszafizetné az adósságát, netán meghalna, enyém lesz a lakása. Azt hittem, ezt már tudják. De ez nekem tulajdonképpen nem kell. Gondolom, önök viszont továbbra is szeretnének benne maradni.

APA – Hát...

IDEGEN – Megértem, megszokták már. Mint közöltem volt az imént, én viszont nem tartok rá igényt. Kérek érte mindössze, mondjuk... hetvenezret. Euróban. Ez gondolom, méltányos ár ezért a meglehetősen, hogy is mondjam csak, eléggé lepusztult házért. Ennyiért megválthatják. *Végigméri őket.* Részletekben is elfogadom.

ANYA – Hetven?

APA – Mennyi? Hetven?

IDEGEN – Hetven. Szerintem korrekt ajánlat.

APA – Korrekt. Ugye anyus?

ANYA – Nagyon is. Apus, van még egy hely a diófa mellett?

IDEGEN – Mi van a diófával asszonyom?

ANYA – Semmi, semmi, nem magától kérdeztem!

APA – *Szakavatottan végigméri.* Ha kicsit szűken is, de elférne közöttük.

IDEGEN – Na, akkor én megyek is! Örülök, hogy ilyen szépen meg tudunk egyezni. Holnap találkozunk az ügyvédemnél!

ANYA – Várjon uram, addig is ne foglaljuk írásba a megállapodásunkat? Biztos, ami biztos. Rögtön hozom is a tollat! *Apához.* Tudod, nagypapának azt a golyós... tollát.

APA – *Értetlenül.* Milyen tollát?

IDEGEN – Miért ennyire sürgős? Nem bíznak bennem?

ANYA – Nem tart semeddig. Máris előkeresem azt a golyós... tollat! Apus, addig mutasd meg a papuska szobáját!

Az Idegen és Apa bemennek a Nagypapa szobájába. Apa még mindig nem érti.

Anya az asztalfiókból magához veszi a pisztolyt, indulna vissza. Ismét csengetnek. Kinéz az ablakon.

SZOMSZÉDASSZONY HANGJA – *Bekiabál.* Csak egy pillanatra aranyoskám! Szeretném megmutatni ezt az izét, papirost. Sikerült megtalálnom.

ANYA – Várj, megyek máris!

A fegyvert a köténye zsebébe rejti. Ajtót nyit. A Szomszédasszony belép.

SZOMSZÉDASSZONY – *Átnyújtja a papírt.* A tata végrendelete. Ja, és hoztam kis kóstolót is abból, amit az unokáimnak sütöttem. *Mutatja a műanyag tálcát a tortaszeletekkel. Amíg Anya a végrendeletet nézegeti, ő röstelkedve folytatja.* Én nem akarlak kisémmizni titeket. Biztos meg tudunk állapodni.

ANYA – Hogy mit?

SZOMSZÉDASSZONY – Aranyoskám, mi volt itt az a nagy jövés-menés az előbb? Egy csomó rendőr, meg az a nagy durranás. Tisztára, mint a pisztolylövés.

ANYA – Biztosan a pezsgő. *Bekiabál az Apához.* A szomszédasszony az, apus! Vele is meg kell állapodni! *A Szomszédasszonyhoz.* Bocsáss meg! Még előtte el kell intézni valakit... valamit.

Gyorsan bemegy a Nagypapa szobájába, s becsukja az ajtót maga után.

Odabent lövés dörren, Anya, majd őt követve az Apa, füstölgő pisztollyal a kezében, kisetnek a konyhába. Pár másodperc elteltével feldúltan, zaklatottan kitántorog az Idegen is, a pezsgősüveget lóbálva. Hunyorog, a szemét törölgeti.

IDEGEN – Itt csak úgy rálőnek a vendégre?

SZOMSZÉDASSZONY – *Anyához.* Miket hord ez itt össze? Ki ez az ember?

ANYA – *Megrovóan az Apához.* Másfél méterről se’ tudtad eltalálni?

Apa elszánt arccal újra ismét célba veszi az Idegent, amikor az udvaron hangos kutyaugatás hallatszik.

FIÚ HANGJA – *Kuss, az anyád! Csattanást, kétségbeesett vinnyogást hallunk, amit további csattanások követnek, majd néma csönd lesz. A Szomszédasszony rémült arccal gyorsan elindulna kifelé a süteményes tállal együtt, amit még mindig görcsösen szorongat. Az ajtóban szembetalálkozik a Fiúval, aki visszalökdösi őt a konyhába.*

FIÚ – *A zsernyákoknak ez a rohadék banya nyomott föl! Nyúl a pisztolyért.* Na, majd inkább én fater, te még véletlenül kilövöd a szemét valakinek!

A vendégek döbbsen nézik, amint a Fiú elveszi és rájuk emeli a fegyvert. A vita hevében hol az egyiket, hol a másikat veszi célba. Először az Idegent célozza meg.

IDEGEN – *Hadarva.* Azt hiszem, félreértették az imént az ajánlatomat! Én nem hetvenezret mondtam, hanem negyvenet. *Idegesen heherészik.* Értik? Hetven... negyven. Szóval egyezzünk meg békésen. Na? Negyvenezer euróért maguké ez a ház. *Felmutatja a pezsgősüveget.* Akár rögtön áldomást is ihatunk rá.

SZOMSZÉDASSZONY – *Miféle ház? Mutogatja a végrendeletet.* Ez a ház az enyém. *Anyához.* De hajlandó vagyok aranyoskám a felét nektek ajándékozni!

IDEGEN – *Próbál a Szomszédasszony papírjába beleolvasni.* Végrendelet? *Ő is hadonászni kezd a papírjával.* Ez a kötelezvény megelőzi. Ez még az ezredes életében született. *Anyához.* Rossz volt a lapjárása. Na, legyen harminc! És jöhet a koccintás.

SZOMSZÉDASSZONY – *Csak nem akartok ezzel az alakkal lepaktálni? Nekem elég a ház egyharmada!*

IDEGEN – *Húszezer, és nyírjuk ki a vénasszonyt!*

Éles csöngetés hallatszik. Odakintről bevilágít a rendőrautó félelmetesen villogó fénye. Apa megadóan kinyitja az ajtót, Rendőr1 és Rendőr2 lépnek be. Mindenki dermedten nézi őket.

RENDŐR1 – Bocs’ a zavarásért, a pisztolyért jöttünk! *Magyarázkodva.* Be kell vonni a jogosult, vagyis az ezredes úr akadályoztatása esetén.

RENDŐR2 – Szabályzat százöt paragrafus. *Kiveszi a fegyvert a Fiú kezéből.*

RENDŐR1 – Majdnem meg is feledkeztünk erről! Ugyanis a nagybácsit keresi most mindenki.

RENDŐR2 – *Kinéz a kert felé.* Mintha csak a föld nyelte volna el...

RENDŐR1 – De nem is zavarunk tovább! *Kifelé haladva, az ajtóból visszaszól.* További szép napot! Ja, és majd az ezredes úr a pisztolyt visszakaphatja, ha felépül.

APA – Hogyha mi épül fel?

RENDŐR1 – Látják, a jó hírt megint majdnem elfelejtettem! A doki elnézte, az ezredes úr nem halt meg, csak igen mély kómába esett.

ANYA – *Hirtelen leül.* Jézus Máriám!

RENDŐR2 – Vagyis a nagypapa tetszhalott volt.

FIÚ – Na jó, de melyik?

Mindenki bambán néz. Repülőgép egyre hangosabb, majd elhalkuló zaját halljuk.

V É G E